

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . K 40—
za en mesec 3,50
za Nemčijo celoletno . . 45—
za ostalo inosemstvo . . 50—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . K 36—
za en mesec 3—
V upravi prejemam mesečno . . 2,50
Sobotna izdaja:
za celo leto K 8—
za Nemčijo celoletno . . 10—
za ostalo inosemstvo . . 13—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45
pri večjih naročitih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostolpna pettirvsta K 1—
Izaja vsak dan izveniši nedelje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Pretekli teden.

7. t. m. sta zborovala na Dunaju »Jugoslovanski klub« in »Česki svaz«. V prvem so srbski in hrvaški poslanci slovesno izjavili, da ne bodo nikdar dovolili, da bi se slovenske dežele odtrgale od Jugoslavije in da hočejo Srbi in Hrvati braniti slovensko zemljo do zadnje kaplje krvi. V skupni seji Jugoslovanskega kluba in Češkega svaza so soglasno sprejeli izjavo, v kateri odločno protestirajo proti odgoditvi državne zbornice, proti odredbam na Češkem in proti napovedani odcepitvi slovenskih dežel od skupnega jugoslovanskega ozemlja. — Minister dr. vitez pl. Zolger je odgovoril na zadnji Seidlerjev udarec proti Slovanom s tem, da je podal demisijsko. Cesar je demisijo sprejel, toda z izredno laskavim pismom. — Poljaki dosedaj še niso jasno označili svojega stališča nasproti vladi, samo zavarovali so se proti morebitni protipoljski politiki. — C. kr. deželna vlada kranjska je dovolila, da se smejo zastave s barvami starih kranjskih deželnih stanov: zlato (rumeno)-modro-rdeča, zopet rabiti. — Tožba proti ljubljanskemu knezoškofu je bila poslana, kakor se sedaj poroča, naravnost v Rim, kar pravi, da je ni vložil duhovnik. — Na Ogrskem je dr. Wekerle sestavil novo vlado; cesar mu je dal obsirna pooblastila ter bo smel tudi razpustiti parlament in razpisati nove volitve, ako se s strankami ne bo mogel pogoditi. — Mir z Rumunijo se je podpisal 7. t. m. Rumuni izgube Dobružo s svojo edino luko Konstanca, znatni deli rumunske zemlje pripadejo Ogrski in Avstriji (v Bukovini), Zelenza vrata se zavarujejo z znatno popravno mejo na škodo Rumunije, v Donavi bodo imeli zavezniški vedno svoje vojne ladje; razen tega so si zagotovili zavezniški v Rumuniji velike gospodarske koristi in naložili Rumunom tudi vojno odškodnino v obliki stroškov za vzdrževanje zavezniških armad v Rumuniji. — Med Nemčijo in Nizozemsko se je dosegel sporazum. — Nicaragua je napovedala Nemčiji in njenim zavezničarjem vojno. — Na Finskem so Nemci v zvezi z belo gardo popolnoma premagali rdečo gardo in jo iztrebili iz cele dežele. — Na laškem bojišču je vsak hip pričakovati že dolgo napovedovanih velikih dogodkov. — Na zapadu se je nemško prodiranje zaenkrat popolnoma ustavilo; bore se za Kemmel in Bailleul. Tudi na mnogih drugih točkah fronte so vedno večji ali manjši boji. — V Palestini se je angleški napad iz Jerihe in čez Jordan izjalovil.

Polom.

Nemci v Avstriji so pričeli igrati s svojimi Volkstagi in z vso svojo vratolonomo politiko zadnjih dni veliko farso, kateri mora slediti polom. Nemci v Avstriji so preganjani, ponižani, brez pravic, lačni — in kdo jih preganja, kdo jim odjeda kruh, komu se godi dobro? Nemci pravijo: Jugoslovanom in Čehom. Načelnik S. L. S. prelaz Kalan je označil na sinočnjem sestanku ljubljanskih zaupnikov stranke to nemško politiko s primerom pravljice o volku, ki toži, da mu jagne kali vodo...

V neki nemški korespondenci je napisal nemško-nacionalni poslanec Franc Jesser besede: V Nemčiji smatrajo jugoslovanske in češke zahteve za blaznost. To mnenje je popolnoma napačno. Naj bodo slovanski narodi še tako nestrpni, histerični pa le niso. — Pač pa bi človek sodil, da se je nemškega meščanskega ljudstva polotila bolesta histerija, če čita človek poročila o govorih in skle-

pih nemških Volkstagov. Stvar bi bila smešna, če ne bi bila tako zelo tragična. V četrtek se je vršil »veliki« Volkstag zgornještajerskih Nemcev, katerega se je udeležilo — kakor poroča »Grazer Tagblatt« z debelimi črkami v posebnem uvodniku — krog 500 ljudi, med temi veliko žensk in deklet. Isti dan so zborovale združene tirolske stranke na Volkstagu v Sterzingu. In za v nedeljo vabijo v Maribor na Volkstag na glavnem trgu. »Grazer Tagblatt« poziva: »Auf nach Marburg! Na ogroženih tleh, pod milim nebom, naj se oglasi kot svarilo nemški krik jeze proti Slovanom, ki hočejo Nemce zadušiti in izstradati.« In na teh svojih zborovanjih govore Nemci povsod eno in isto, naj jim obeta Seidler in njegova vlada še taka preganjanja avstrijskih Slovanov. Nemški Mihel odpoveduje dalje zvestobo državi in dinastiji, grozi in kliče Nemčijo na pomoč. Naj navedemo samo par cvetk iz tirolskega Volkstaga v Sterzingu, seveda brez vsakega komentarja, ker nočemo, da bi zopet preveč trpel državo ohranjujoči rdeči svinčnik ljubljanske cenzorje. Na tem shodu je govoril tudi prof. Edgór Meyer. V začetku svojega govora je razpravljal, kako so se obetali ob pričetku vojne za Nemce lepši dnevi. Avstrija je stala pod nemškim vplivom, vojaške godbe so igrale »Wacht am Rhein«, pohodne stotnije so komalele z zastavami v nemških barvah na bojišče. Toda sen je bil kratek. Vzela ga je amnestija. In Mayer vzklila ogorčen: »Pasje zvestobe nočemo poznati, zvestobe, ki liže roko, katere nas bje. Bogu dajemo, kar je božjega, cesarju tudi kar je cesarjevega, toda mi zahtevamo tudi, kar je last nemškega naroda. Tebi, mladi cesar, kliče moč čez gore in doline, otrsi se zahrbtnih, varajočih te svetovalcev. Kakor mene tekla se mora razlegati klic na Dunaj: Do tukaj in ne več naprej. Na nemški strani lakota, beda, na slovanski strani vsega v izobilju. In ne čudite se, če se naši pogledi obračajo z vedno večjim hrepenenjem proti nemškemu severu, od katerega pričakujemo edino rešitev. Koristi našega ljudstva stoje nad interesi dinastije in države in za te smo predložili zatajevali svojo lastno korist. Končno smemo pač povedati, da bo pač država ne pa nemško ljudstvo propadlo, dokler obstoji še močna Nemčija. Zato ka dejanju. Avstrijske slovanske države ni, samo nemško vladana država mora obstojati, alj pa odrešena nemška Avstrija. Vemo, da je le v edinosti in v samopomoči naša rešitev. Le samo s svojo močjo in edinostjo bomo dosegli, da se nas bodo bali in nas vedeli ceniti.«

Kakor je govoril Meyer, tako in še hujše govore na drugih Volkstagih, tako so govorili v Leobnu, tako bodo govorili v Mariboru in drugod. Te izjave Nemcev govore cele knjige in kažejo jasno, da se bližamo polomu, če ne bodo naši državni krenili v zadnji uri na čisto drugo pot

in ne bodo iskali več rešitve v preganjanjih in v nemškem absolutističnem toku. In ta nevarnost poloma ne preti samo nam, ampak tudi Nemcem samim z njihovo prusko protidemokratsko politiko. Pruska zbornica je v dveh branjih zavrnila splošno in enako volilno pravico, večina nemških strank vztraja krčevito pri reku nekega gospoda Oldenburg Januscha, ki je izrekel krilat za prusko mišljenje značilen stavek: »Če dobimo v Prusiji splošno in enako volilno pravico smo vojno izgubili.« In našim Nemcem je Prusija ona zvezda vodnica, ki jim kaže pot.

Nemci kriče in groze. Mislijo le s krikom bomo potvrdili dejanski položaj in zakrili pravo razpoloženje jedra nemškega ljudstva, ki je sito vojne in blazne nacionalne gonje. Seidler jim verjame, tolaži, obeta. Posegel je zopet po absolutizmu. Misli si, potolažimo jih z naredbami, odpravimo vsakemu birokratičnemu sistemu neljubo parlamentarno kontrolo. Pa bo šlo. Samo da se rešim hipno iz zadrege in obdržim vsaj za sedaj čast in naslov ministrskega predsednika, potem pa, potem, naj se zgodi, kar hoče.

Nemške stranke same čutijo že, da so zavzele s svojo politiko na stranpot in da za »dobrega« Seidlerja ni več rešitve. V poljskem kolu je nar. demokrat dr. Löwenstein, pristaš one stranke, ki je bila vedno steber nemškega toka v Avstriji, stavlja predlog, v katerem napoveduje Poljaki sedanjí vladi neizprosno boj. Med nemškimi krščanskimi socialci prihajajo zopet do besede moške, ki razumejo sedanjo dobo in obsojajo katastrofalno politiko Velenemcev, ki ščuvajo proti dinastiji in kriče po absolutizmu. Seidler snubi Ukrajince. Toda naša politika na Ukrajini in bele lise v avstrijskem ukrajinskem časopisju govore dovolj jasno o mišljenju ukrajinskega ljudstva. Nemški socialni demokratje napovedujejo vladi neizprosno boj. In konečno prihaja celo za pametne nazore precej nesprejemljiva »Tagespost« v današnji številki do zaključka, da je v parlamentu, ne pa v vladi vse tezišče umetnosti vladanja.

Nemci so upali na Poljake. Toda zmotili so se. Ravno kar došlo glasilo največje poljske stranke — polske partije ludowe »Piast« piše dovolj nedvoumno: »Odgoditev parlamenta ne pomeni samo nesrečo za avstrijske narode, ampak tudi nesrečo za Avstrijo. Je to najboljši dokaz, da stoje ob vladnem krmilu okosteneli ljudje, ljudje, ki nimajo pojma, kaj se godi v državi, in o tem, da so štiri leta vojne popolnoma preobrazila mišljenje ljudskih množic. Če misli vlada, ki nastopa z ravnotako brezobzirnostjo proti Jugoslovanom kakor proti Čehom, da jih bo s tem bolj privezala do države in Avstrije, je ali slepa, ali v resnici ne ve, kaj se godi v državi. In dalje, če računa celo s tem, da jo bodo Poljaki podpirali, potem ima v resnici mreno na očeh.«

»Piast« zaključuje svoja izvajanja z besedami, ki veljajo ne samo za Poljake, ampak v prvi vrsti za Jugoslovane in Čeha: »Hladnokrvno in mirno gremo bodočnosti nasproti, sveto prepričani, da ni sile, ki bi mogla uničiti živi narod, ki se zaveda svojih pravic in notranje sile.«

Mariborsko pismo.

Maribor, 9. maja.

Nemci so razvili silno agitacijo za »Volkstag«, ki je določen za prihodnjo nedeljo, dne 12. maja t. l. Župan dr. Schmiederer, ki je določen za častnega predsednika, se je obrnil na mariborsko meščanstvo s posebnim pozivom, naj o tej priliki razobesi zastave. Nam Slovencem so da sedaj prepovedali vse shode pod milim nebom in smo res zelo radovedni, ali bo vlada imela toliko poguma, da bo Nemcem dovolila nekaj, kar Slovencem vedno tako odločno prepoveduje.

Ker se nemška sodrga že pripravlja, da porabi to priliko za napade na Slovence in njih imetje, so se voditelji mariborskih Slovencev obrnili na pristojno višjo oblast z zahtevo po primernem varstvu. Patrijo-tizem mariborskih Nemcev se je zopet pokazal v pravi luči o priliki rojstnega dne cesarice Cite. Izvzemi uradnih poslopj, ni bilo v celem mestu niti ene zastave.

Sicer so pa štajerski Nemci v tem oziru le vedno sebi enaki in dosledni: Nedavno temu so sklenili mariborski mestni očetje, da se prekrsti Magdalenski trg v Trg cesarja Viljema. Zato pa nimamo v mestu ne trga, ne ulice cesarja Karla. Je pač alfa in omega politika naših Nemcev skiljenje v Berlin. Toda to jih čisto nič ne ovira, da nas ne bi zopet ob vsaki priliki pitali z veleizdajalci. Menda pač dobro poznajo oni rek: Reci, da ti ne porečejo.

Temu primerno se tudi ne moremo čuditi, da je nadučitelj nemške šole v št. lju v Slovenskih Goricah, Gordon, ko so tamošnji Slovenci o priliki rojstnega dne cesarice Zite streljali s topi v njeno proslavo, rekel: »Das ist wohl eine Dummheit!! (To je pač neumnost!)

Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo vsem občinam okraja ukaz, da morajo spraviti »prostovoljno« vkup določeno množino žita. Plačevalo se bo pšenico in rž po 55 kron, ječmen in koruza pa po 50 kron za 100 kg. Ako občine ne spravijo »prostovoljno« vkup določene množine, se bo vršila prisilna rekvizicija, pri kateri pa se bo plačevalo samo 32 kron za rž in pšenico, 30 K 40 vin. za koruza in 25 K 60 vin. za ječmen (za 100 kg). Poleg tega se bodo odračunali stroški rekvizicije.

Poročali smo že o vzorno urejeni garnizijski prešičereji v Pobrežju pri Mariboru. Prešičereja — ki je v zvezi z vrtnarstvom — ima naslov »garnizijska«, dasi garnizija nima od tega prav nič. Govorilo in pisalo se je, da je meso in mast zaklanih prešičev za častnike. Toda izka-

LISTEK.

Shakespeare ali Bacon?

Z ozirom na notico v »Slovencu« dne 2. maja o vprašanju, ali je Shakespeareova dela spisal Bacon ali Shakespeare, naj podam tu kratko poročilo o izjavah dveh ravnateljev dunajskega dvornega gledališča o imenovanem vprašanju. Oba se izjavita za Shakespearea. Sedanji ravnatelj dvorni svetnik pl. Milenkovich je Shakespeare--Baconovo vprašanje omenil v predavanju, ki ga je imel to zimo v »Znanstvenem klubu« na dunaju o igralski umetnosti. Rekel je nekako sledeče: »Dotični, ki smatrajo za neverjetnost, da bi bil znane krasne drame spisal igralec, ki o njegovem življenju vemo tako silno malo, nas hočejo prepričati še večji neverjetnosti, da bi bil vsa ta (Reklamova izdaja Shakespeareovih) atičnih del obsega 36 dram. Op. por.) spisal učenjak, čigar življenje in nazore poznamo v podrobnosti;

ta naj bi bil poleg svojih ogromnih del spisal še to veliko število mojsterskih dram in — kar bi skoro ne bilo manj težko — on naj bi bil celo življenje varoval to skrivnost, da je on pisatelj Hamleta itd. Zame ne obstoja problem Shakespeare, ampak čudež Shakespeare. Tistim, ki vprašujejo: Kako je razmeroma malo izobraženi in na nizki socialni stopnji stoječi mož mogel slikati kralje in življenje v dvornem ozračju? odgovorjam: Njegovi kralji so v prvi vrsti ljudje s silno razvitimi splošno človeškimi strastmi. Dvornih šeg in navad igralcu Shakespeareovih dram ni treba poznati v podrobnostih. Vrh tega tudi ni treba misliti, da mora pesnik s kralji že kar občevati, če jih hoče slikati. Pesnik vidi človeka globlje v dušo in zadene bolj njegovo bistvo kot navadni smrtniki — zakaj je pa pesnik! Če bi mu te lastnosti ne bilo treba, bi bili mi tudi pesniki, kaj ne? Da so imeli njegovi soigralci tako poznanje ljudi in pregled čez človeške značaje, bi Shakespeareu sploh ne bilo treba, izdelati dram v podrobnostih, on bi bil lahko podal samo ogrode drame — pa bi bili igrali zadovoljivo za takratne preproste razmere.

Podobnih nazorov je tudi pred nedavnim časom umrli ravnatelj dr. Alfred baron Berger, pisatelj mnogih razprav o gledališču in drami, posebno znan po svoji razlagi Aristotelove »Katharsis«. O kralju Learu pravi v »Meine Hamburgische Dramaturgie« (Dunaj, Christoph Reisser's Söhne, 1910), da je problem v njem isti kot ga doživljamo dannadan na kmetih: »Spor med starimi in mladimi.« Ta snov je prenešana v dvorne razmere. On da igrati kralja Leara kar mogoče s preprosto scenarijo, kot nekakega kralja-kmeta. Posebno zanimivi so njegovi nazori o Beneškem taboru. V zidu Shylocku je po njegovem mišljenju Shakespeare naslikal deloma svoj polom, ali bolje rečeno: Njegova lastna duša mu je dala potrpežljivost in ljubezen, tako natanko očrtal Shylocka, Shylockovo okolico po duhu prekaša; kar človeče, ima noge in glavo, dočim je njegova okolica — beneški plemeniti — pulka z Antoniom vred, ošabna, vzvišena nad žida in brezsrčna do njega; odpelje mu n. pr. hčer s zakladi vred. Iz družbe iztisnjen jo prične sovražiti. Podobno je bil Shakespeare član zaničevane

družbe igralske. (Kako so še po Shakespeareovi dobi prezirali igralski stan, nam kažejo n. pr. zadnji dnevi slavne igralka Karoline Neuber. Menda jih niso niti na blagoslovljenem delu pokopališča pokopavali.) Njegovi protektorji, ki jih je duševno nadkrijeval daleč, so ga v bistvu vendar smatrali za daleko manj vrednega. Da bi bil Shylock zmožen tudi boljših čustev, sklepa Berger iz tega, ker žrtvuje toliko, oziroma je pripravljen žrtvovati, da se maščuje nad zasmehovalci. Če bi bila v Shylocku samo podla narava, bi šel samo za denarjem in bi mu bil ozir na denar merilo povsodi.

Ker smo že pri Shylocku, naj omenim še to, da je dala vpričitev Beneškega trgovca v dunajskem nemškem ljudskem gledišču pred leti, ko sem se je udeležil, povod za židovski demonstracije. Shylocka je igral gledališki ravnatelj Weiss sam prvovrstno, ostale vloge je dal zasesti bolj slabo, da je bila duševna premoč Shylockova nad okolico še bolj očitna.

zalo se je, da tudi častniki ne dobe od vsega tega nič. Kam gre torej meso, mast itd.? Baje je vso stvar financirala eskomptna banka in ona spravlja tudi prešice v denar. Vsekako je vsa ta stvar precej skrivnostna in bi bilo nujno potrebno, da se zadeva pojasni. Posebno bi bilo treba pojasniti, kako pridejo vojaki do tega, da morajo delati za privatno kapitalistično podjetje.

Tržaško pismo.

Trst, dne 8. maja 1918.

Pretečeno soboto je priredilo naše Dramatično društvo v korist oslepelim slovenskim vojakom v »Odillienheimu« v Gradcu predstavo. Igrala se je trojejska igra »Perjanica«. To pot je prvič nastopil pred tržaškimi občinstvom g. Milan Skerbinšek. Iz prvih besed, ki jih je izgovoril, si takoj spoznal, da ima pred seboj pravega umetnika. In njegov nastop z ženo, ko ji očita njen pregrehe, — kak užitek! In ta diven in miren crescendo v dijalogu! Kretnje tako elegantne, vsaki naglas na pravem mestu, vsaka poteza na obrazu odgovarjajoča notranjemu čustvu. Tržaškemu dramatičnemu društvu želimo, da se mu posreči, pridobiti g. Skerbinška za svoj oder. Z njim bi, o katerem vemo, kako resno umeva dramatično umetnost, tržaško slovensko gledališče ne le pridobilo prvovrstno moč, ampak bi si zagotovilo obstoj in zdrav razvoj. Obilno zbrano občinstvo je burno aklamiralo g. Skerbinška, ki je dobil lovorev venec s slovenskimi trakovi in druge darove. Razen g. Skerbinška so vsi drugi igralci diletantje. Kadar nastopa umetnik, padejo seveda bolj v oči pomanjkljivosti diletantov, vendar moramo pohvalno omeniti tudi te, da so vsi storili po možnosti svojo dolžnost. »Perjanica« se ponovi v četrtek na korist vdovam in sirotam c. kr. 5. strelskega pešpolka.

V nedeljo je priredila Glasbena Matica koncert, pri katerem je sodelovala gospa Lovsetova. Pevka, ki jo je spremljal na klavirju g. Vladimir Rybař, je s svojim krasiim sopranom kar očarala; posebno so ugajali »Ciciban« in narodne pesmi. Od zborovih nastopov, pri katerem prevladujejo ženski glasovi na škodo moških — kar je pri sedanjih razmerah umljivo — je najbolj ugajala Premrlova »Zdrava Marija«, ki so jo morali ponoviti, in pa narodne. Prihodnjo nedeljo priredi koncert česka operna in koncertna pevka Olga Borova-Valoušková. Spremlja jo pianist Jaroslav Jeremiáš.

Vaš ljubljanski cenzor je pa res hud mož. Vsakokrat, kadar smo v »tržaških pišmih« govorili o aprovizaciji, nas je pobelil. Zadnjič je bila pobeljena brzojavka, ki jo je poslal tržaški delovni odbor ministrskemu predsedniku, kjer zahteva takojšnje odpravo katastrofalnim aprovizacijskim razmeram v Trstu in kjer odklanja vsako odgovornost za posledice. »Laboratore« je priobčil celo brzojavko, »Slovenec« je bil pa pobeljen. Kaj smo mi krivi, če nimamo kaj jesti? Vojaki, ki prihajajo na dopust iz Ogrskega, pripovedujejo, da imajo tam še vsega dovolj; bele moke, masti, fižola, krompirja itd. Naše ljudstvo pa,

ne more razumeti te dvojne mere in še marsikaj drugega ne, zato pa zabavlja čez tiste velmože, ki nam delijo vsakdanji kruhek in ki ne poznajo gladi! Tega zabavljanja pa ne spravijo s sveta bele lise, ampak samo pravična razdelitev živih v obeh državah polovicah. Naj bi naša slavna vlada pokazala v tem oziru tudi proti Ogrski nekoliko tiste energije, s kakršno bi rada nastopila v zadnjem času proti nam Jugoslovonom! Ljubljanski cenzor je hodil v šolo najbrž k tržaškim socialistom, ki tudi ne dovolijo pisati o aprovizaciji. Včasih so sloveli ruski cenzorji, sedaj bodo pa pridobili na glasu — avstrijski. Tržaška aprovizacijska komisija preskrbuje za živili tudi zgornjo okolico. A za to se je vedno slabše skrbelo kot za mesto. Ta teden ljudje sploh niso dobili ne kruha ne moke. Ker niso imeli kaj jesti, je bilo začelo vreti. Da se ljudstvo pomiri, so razdelili nekoliko koruzne moke.

Čujemo, da se tržaški Slovenci pripravljajo, da dostojno proslavijo 30. maj, obletnico majniške deklaracije.

Česa nam manjka? Ko človek v tem času gleda na eni strani vse vojno gorje in trpljenje našega naroda in kaka je prehrana, na drugi strani pa občuduje njegovo snovanje in njegovo stremljenje po svobodi in samostojnosti, se mu zdi, da nam manjka pesnika, ki bi to ovekovečil na odru ali v pesmih to junško dobo. Kdaj nam torej vstane dramatik, ki nam predloži to zgodovinsko dobo na deskah, kdaj se oglasi pesnik, ki nam zapoje našo — marzlejo?

„Reichsposti“ v spomin.

»Proclamandum est et observandum principium quod vocant de non interven-tu.« To je 62. stavek v silahu, je torej obsojen. »Razglasiti treba načelo nevmeša-

vanja in se tega držati.« Profesor dr. J. Janežič je dokazal, da je »Reichspost« v navskrižu s Cerkvijo, ker z ozirom na nas Jugoslovane odobruje vsaj drugi del obsojenega stavka.

Dobro vedo, da pri »Reichsposti« nič ne veljajo naši argumenti ter da išče in je naša zagovornika v patru jezuitu, ki danes opozorimo na drugo jezuitsko kapaciteto, na patra S. Franco, ki je spisal Risposte alle obbiezioni piu comuni contro la religione. Torino, ki je tako priznalo delo, da je doživel celo vrsto izdaj in je preložil v nemščino tudi jezuit, pater Schellau. Opustil sem vsakršen dostavek in se omejujem na objavo citata, ki pove — vse.

P. Franco pravi: »Naravna ljubezen, ki nalaga človeku dolžnost, da je sočloveku v veliki sili na pomoč, nalaga tudi narodom to dolžnost. O primernosti, o smoternosti te pomoči je sodnik samo tisti, ki je bil zaprosen za pomoč; o potrebnosti te pomoči pa ima soditi, kdor je zakonit voditelj zatirane družbe (pri nas torej naši poslanci. Op. por.). Zato je razglašanje nevmešavanja pravtako nasilje proti tistemu, ki hoče pomagati, kakor je krutost zoper tiste, ki te pomoči potrebujejo; je pa slednjič tudi odrekanje in prepoved tistega, kar je ves svet pripoznaval in vršil kot dolžnost poedinca do poedinca, dolžnost naroda do naroda.

Če pa imamo pred očmi pravo krščanskih narodov, tedaj je dolžnost medsebojne pomoči tem večja. Zakaj veliko načelo kristjanov je pač medsebojna ljubezen. »Nevmešavanje« pa je direktno kršenje tega načela, in ta kršitev je tem globlja, čim večja je škoda, ki iz tega nastane za narode. Evangelij veže po svojih vseobsegajočih naukih ne le posameznike in zasebnike, marveč nalaga dolžnosti tudi knezom in narodom. In zato je Papež Pij IX. obsodil omenjeni stavek ne le kot v politiki zlonosen, marveč tudi kot poguben za pravnost.

Le dve vprašanji Nemcem: 1. Zakaj ste se v slučaju Belgije držali principa nevmešavanja? Ali so Vas Valoni klicali na pomoč? Zakaj v tem slučaju vsi — juristi, politiki, duhovniki odobrujete princip vmešavanja?

2. Zakaj se v našem slučaju z ozirom na Jugoslovane držite principa nevmešavanja? Zakaj se tako stvarno borite proti principu vmešavanja, dasi — capito! — nismo mi klicali na pomoč ne Anglije, ne Nemčije? Zakaj dve meri? Ali je to v duhu krščanske morale, v duhu evangelijske ljubezni?

Tergestino-Justinopolitanus.

Vojna poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. maja. Uradno se poroča: Nobenih posebnih dogodkov. Načelnik gen. štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. maja. Veliki glavni stan: Na bojnih frontah je bilo delovanje artiljerije čez dan le na ozemlju Kemmela, na obeh straneh potoka Luce in na zahodnem bregu reke Avre živahno. Krepkejšemu streljanju v teh odsekih so sledili sovražni sunki. Pri zavračanju teh in pri važnem pozvedovalnem delovanju smo ugrabili ujetnikov. Zvečer in ponoči je artiljerijski boj med Ysero in Oiso na mnogih točkah oživel.

Na ostali fronti se je bojevanje omejevalo na pozvedovalne boje.

Z drugih bojišč nič novega.

Berlin, 10. maja, zvečer. Uradno:

Severno od Alberta smo odbili angleški delni napad; ravnotako se je izjalovil francoski sunek v gozdu Aprémont.

pl. Ludendorff.

Po miru z Rumunijo.

Kühlmann je izjavil v Budimpešti dopisniku »Az Esta«: Osrednje velesile so lahko zadovoljne z uspehom miru z Rumunijo kljub spremembi v avstrijskem zunanem ministrstvu. Mir z Rumunijo je, o tem ne dvomi, še okrepil zvezo med Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

Italijansko časopisje piše, da bo spozrazum spremenil popolnoma bukaški in brest-litovski mir, ko doseže svojo končno zmago. »Corriere della sera« opozarja, da mora roditi mir najresnejše posledice. Predvsem se je ojačilo v srednji Evropi mažarstvo. Mažari so najzvestejši in najodločnejši pristaši zveze z Nemčijo v monarhiji Habsburžanov, pospešujejo velenemške smotre na bližnjem Orientu in zelo ogrožajo vojne smotre sporazuma.

Novi napad Angležev na Ostende.

London, 10. maja. Admiraliteta poroča: Nova operacija, s katero se je nameravalo zapreti pristanišče Ostende in Zeebrugge, se je končala sinoči z uspehom, ker se je potopila zastarela križarka »Vindictive« med Piersom in tik pred vhom v pristanišče Ostende.

Berlin, 10. maja. Uradno: Angleške pomorske sile so napadle zopet 10. t. m. ob treh zjutraj z zapiralnim napadom po silnem obstreljevanju Ostende. Izborni vodeni ogenj naših obrežnih baterij je odbil več sovražnih ladij, ki so poskušale v varstvu umetne megle vdreti v pristanišče. Neka stara križarka se je potopila popolnoma sestreljena izven vodne črte, po kateri se vozi, pred pristaniščem. Vhod je popolnoma neoviran. Na krovu potopljene ladje smo našli le še mrtvece; dva, ki sta še živela, sta skočila s krova in sta ujeta. Po dosedanjih poizvedbah smo razstrelili vsaj dva sovražna motorja, en monitor smo težko poškodovali. Zapiralni poskus se je torej popolnoma ponesrečil. Sovražnik je žrtvoval zopet zastoni ljudi in vozila. Načelnik admiralnega štaba.

Politične novice.

Manifestacijski shod na Dolenjskem. Na Rakovniku v Mirenski dolini bo na binkoštni ponedeljek manifestacijski shod. Na shodu govore dr. Korošec, dr. Ribar iz Trsta in urednik Smodej iz Celovca. Pričetek shoda ob pol 3. uri popoldne. Shod sklicuje Slov. katoliško politično društvo v št. Janžu.

Manifestacijski shod v Trbovljah se vrši na binkoštno nedeljo 19. maja popoldne ob 2. uri v prostorih pri špancu. Govorili bodo poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, dr. Ravnihar.

Shod S. L. S. za št. Vid nad Ljubljano in okolico. Na kvartno nedeljo, dne 26. t. m. popoldne ob 4. uri bo v št. Vidu shod, na katerem bosta govorila dr. Korošec in dr. Pogačnik.

Sestanek ljubljanskega zaupništva S. L. S. se je vršil sinoči v dvorani K. T. D. Udeležilo se ga je 350 zaupnikov in zaupnic. Sestanek je otvoril načelnik S. L. S. prelat Kalan, predsedoval je deželni poslanec primarij dr. Gregorič. Prelat Kalan je v daljšem govoru pojasnil sedanjí politični položaj in pozival navzoče zaupnike, naj takoj prično z delom za podrobno organizacijo S. L. S. V razpravo, ki se je nato vršila, so posegli: dr. posl. Gostinčar, ravnatelj knezoškofijske pisarne V. Steska, dr. Jerič, Ogrin in Moškerc. Glede organizacije so se napravili potrebni sklepi.

Izjava. Prekličem svojo izjavo za slovensko katoliško deklaracijo, ki sem jo nevede za njeno pravo vsebino, predloženo mi v naglici od tukajšnjega gospoda župnika, podpisal. — Spoznal sem svoj čin, ko sem čital svoje ime v »Resnici« z dne 4. maja, da sem se nehote izjavil za dr. Šusteršičevo zastavo. — Izjavljam, da sem pristaš deklaracije Jugoslovanskega kluba, zvest svojemu jugoslovanskemu narodu in zvest pristaš narodno zavednemu ljubljanskemu prevrženemu knezoškofu. — Na Vinici, 10. maja 1918. Franc Mihelič, župan na Vinici.

Odstop cesarjevega generalnega pobočnika princa Hohenloheja in načelnika cesarjeve vojaške pisarne generala pl. Martererja. Korespondenčni urad poroča: Prvi najvišji dvorni mojster Konrad princ Hohenlohe-Schillingfürst je prosil z ozirom na svoje zdravje, da odstopi. Cesar je ugodil prošnji in mu podelil veliki križ reda sv. Stefana. Na njegovo mesto stopi major Ivan grof Hunyadi de Ketely. Za odstop je prosil z ozirom na svoje rahlo zdravje tudi cesarjev generalni pobočnik in načelnik cesarjeve vojaške pisarne general pehote Ferdinand baron pl. Marterer. Cesar je ugodil njegovi prošnji in mu je izročil veliki križ Leopoldovega reda, ko mu je poročal 10. t. m. Dosedanji namestnik načelnika vojaške pisarne, polkovnik generalnega štaba Egon baron Zeidler-Daublebsky pl. Sterneck je imenovan za generalnega majorja in generalnega pobočnika ter določen, da bo naslednik barona pl. Martererja.

O parlamentarnem položaju piše »Reichspost«: Beseda Poljskega kluba, da morajo parlamentarne stranke končno priti do nekakega medsebojnega miru, je napravila trajen vtis. En cilj je vsem strankam skupen: Delozmožnost državnega zbora in skrb, da ne bi bil dalj časa izključen. Poljski predlog gre pa za tem, da bi se stranke zedinile na stališču, da naj se narodno-politična vprašanja do konca vojne izključijo in izvrši določen delovni načrt. Spričo tega predloga se v parlamentu veliko govori o novih možeh, o načrtu parlamentariziranja in različnih potih, po katerih bi se dal ta cilj doseči. S tem spravljajo tudi dolgotrajno avdienco krščanskosocialnega poslanca Finka pri cesarju v najožjo zvezo. Zdi se, da prevdarja krona vsa pota, da bi se parlamentarne razmere končno utrdile in da se bodo vpoštevati in uporabili vsi poizkusi, predno se izjavi, da je nadaljno delovanje državnega zbora nemogoče.

Cesar o položaju. Cesar je rekel v avdienci krščansko-socialnemu poslancu Finku, da pričuje Löwensteinovi resoluciji in da želi, naj Seidlerjeva vlada v smislu te resolucije privede do pojasnitve položaja v parlamentu.

Stališče grofa Sylva-Tarouca. Praška »Narodni politika« se peča s stališčem grofa Sylva-Tarouca in izraža upanje, da grof ne bo pozabil programa svoje stranke, ki je najodločnejše branila nerazdeljivost kraljestva Češkega. Zato grof Sylva-Tarouca pač ne more brez ugovora odobravati nemških razdelilnih načrtov. — Plzensko glasilo posl. Habermanna izjavlja, da grof Sylva-Tarouca v ministrskem svetu proti oktroju ni niti ugovarjal niti podal ostavke, marveč je zanj glasoval. On bo naredbe o okrožnih glavarstvih tudi podpisal. Edini minister, ki je bil proti, je bil dr. vit. pl. Zolger.

Ukrajinci pri dr. pl. Seidlerju. Ministrski predsednik dr. vitez pl. Seidler je 10. t. m. povabil na pogovor ukrajinske državnozbornske poslance. Pojasnil jim je potrebo, da se Češka razdeli v okrožja in izrazi upanje, da se bodo strankarske razmere v kratkem utrdile in bo mogoče ustanoviti v zbornici trdno večino. Potem se vlada ne bo obotavljala sklicati parlamenta kakor hitro le bo mogoče. Ukrajinski zastopniki so naglašali žalostno stanje prebivalstva v vzhodni Galiciji in sovražno ravnanje Poljakov v holmskem vprašanju. Spričo vseh teh razmer smatrajo Ukrajinci za potrebno, da počakajo na nadaljni razvoj. Dr. pl. Seidler je nato rekel, da bo ukrajinske zastopnike v kratkem zopet povabil k sebi, da jim bo dal željena pojasnila.

Nemci proti okrožjem na Češkem. »Tagespost« poroča z Dunaja: Proti okrožni razdelitvi Češke se dvigajo sedaj tudi na nemški strani mnogoteri glasovi. Tako se je nemški shod v Ustju izrekel proti ustanovitvi okrožij. Tudi načelnik nemške šumavske zveze, župan Tasehek iz Budejovic, se je z ozirom na nemške manjšine izjavil proti nameravani okrožni razdelitvi.

Nemška samopomoč v prehrani. Zveza nemških nacionalnih strank in kršč. soc. zveza sta ustanovili 25članski prehranjevalni odbor, ki je imel 8. t. m. pod predsedstvom dr. Schöpferja daljše posvetovalne. Razpravljali so o uvozu živil iz Ukrajine, Rumunije, Ogrske in Nemčije, o nakupu pri samopriskrbovalcih in o sredstvih, kako bi se dalo priti do zaloga tajne kupčije in tistih, ki so nakupične po zasebnih gospodinjstvih. Odbor se je posvetoval tudi z ministrskim predsednikom, predsednikom prehranjevalnega urada Paulom in drugimi činitelji prehrane.

Za Nemci prihajajo Mažari. »Neues Budapest« Abendblatt piše, da je bil avstrijski državni zbor v prvi vrsti zato odgođen, da bo vlada pričela boj z različnimi »Masaryki« na severu in jugu Avstrije. »Kako potreben je ta boj in kako velike nevarnosti za obe državi monarhije skrivajo posebno agitacije takimenovanih jugoslovanskih apostolov, jasno in razločno pokaže že površen pogled v tajno kuhinjo jugoslovanske propagande.« List nato navaja že sto in stokrat pogreta natolcevanja o Jugoslovanih ter poudarja, da se ta »obrambni« boj ne sme omejiti samo na avstrijsko ozemlje, ker jugoslovanska propaganda pomeni resno grožitev tudi za Ogrsko in izziva nastop ogrske državne oblasti.

Prvi ministrski svet novega Werkerlejevega kabineta je zboroval 10. t. m. Pečali so se z davčnimi predlogami in z volilno preosnovo.

Odstop predsedstva ogrske magnatske zbornice. Odstopili so predsednik ogrske magnatske zbornice grof Hadik in oba podpredsednika.

Velenemski napadi na Avstrijo. Grof Reventlov je pisal v »Deutsche Tageszeitung« z ozirom na mir z Rumunijo med drugim: Pas, katerega odstopi Rumunija Avstro-Ogrski, se razteza ob celi vzhodni meji od Turna-Severina do Prute. Gozdi v tem pasu so vredni nad 3 tisoč milijonov mark, a tam so tudi bogati petrolejski vrelci, kar je važno glede na porazdelitev petroleja na delež, ki pripada Nemčiji. S tako ureditvijo meje je dobila Avstro-Ogrska dragoceno vojno odškodnino, ki bo prinašala visoke obresti, ki se bodo vedno bolj množile. Ali se naj Nemčija, ki je največ storila, da se je premagala Rumunija, zadovolji z odpovedjo? Do zdaj nismo še ničesar našli, kar bi bilo podobno indirektni vojni odškodnini. Avstro

Ogrska bo, kakor vse kaže, gospodovala Rumuniji; kako dominira že zdaj s svojim vplivom, kaže okolnost, kako se je obravnavalo vprašanje rumunske dinastije; o kateri ne obsega mirovna pogodba ničesar, vsled česar so udarjene tiste stranke, ki delajo na zblizanje z Nemčijo.

+ Avstrijska pisma v odseku za zunanje stvari v francoski zbornici. Odsek za zunanje stvari francoske zbornice je zaključil proučevanje avstrijskih pisem in približ, ko je zaslusal priče o mirovnih pogovorih leta 1917. in 1918., da so nudili ti razgovori v gotovem času priliko skleniti mir, ki bi bil sprejemljiv za Francoze in njene zaveznike.

+ Govor lorda Lansdowne. V sredo je govoril lord Lansdowne v zgornji zbornici govora, v katerem je naglašal odločno, da more častno in gotovo končati vojsko le mir, ki bi se dosegel s pogajanj.

+ Zasedanje delegacij. Z Dunaja poročajo 10. t. m.: Zunanji minister baron Burian v kratkem odpotuje v Berlin in v nemški glavni stan, da se pokloni cesarju Viljemu. Po Binkoštih se utegne vrniti na Dunaj, kjer naj potem delegacije zopet začno svoje delo. Najprej se bo sešel zunanji odsek.

+ Pravična sodba o nemških voditeljih. »Militärische Rundschau« piše: Največji sovražniki nemškega ljudstva v Avstriji so nemški voditelji. Ti brezglavi in nesmotni častihlepneži delajo edino le na to, da ostanejo pri koritu, da ne izgube svojega usodnega vpliva, da ohranijo svoje mandate in igrajo dalje svojo vlogo; ti stremuhi vlečejo za nos nemško ljudstvo. Nemški narod naj že vendar slednjič spodi svoje voditelje in si določa sam svojo usodo; poveri naj jo poklicanim zastopnikom, takim, ki niso izgubili stika z ljudskimi množicami.

Dnevne novice.

— Josip Fröhlich f. Včeraj, dne 10. t. m. je umrl na Šmarni gori upokojeni kaplan Josip Fröhlich. Rajni je bil rojen dne 23. marca 1885. v Podnartu, je končal srednjo šolo v Kranju ter je po maturi vstopil v semenišče. Po novi maši, ki jo je imel 1. 1908. v Sorici, je kaplanoval v Kranjski gori, Smihelu, Črnem vrhu, Zireh in Sori. Bolezen, ki se ga je lotevala že za časa semeniških študij, ga je prisilila, da je stopil v začasen pokoj ter se šel zdraviti k usmiljenim bratom v Kandijo. Njegov izredno krepki organizem je bolezen za nekaj časa premagal in rajni je upal, da je zopet sposoben za službo. Odšel je na Šmarno goro, a ni dolgo vzdržal. Omagal je in hiral, dokler mu ni včeraj smrt v prvi moški dobi pretrgala življenja. Rajni je bil zelo nadarjen, živahnega značaja, dobrohoten. Med boleznijo je bil mnogokrat previden in se je vdano pripravljal na smrt. Njegovim znancem, sošolcem in duhovskim sobratom ga priporočamo v spomin.

— Promocija. Na graškem vseučilišču je bila gđ. Mila Štrekelj danes promovirana za doktorico modroslovja.

— Iz Tržiča. Odlikovana sta bila za zasluge za mladinsko oskrbo g. Andrej Gassner, veletovarnar, s civilnim križcem II. razreda in č. sestra prednica dnevnega zavetišča Virginija Voller s civilnim zaslužnim križcem III. razreda.

— Iz Idrije. Že več kot pol leta je počivalo ob praznikih delo v rudniku, ravno na rojstni dan naše cesarice je ukazal rudniški erar s c. kr. dvornim svetnikom Billekom na čelu in poveljnik črnovojniške del. stožnje c. in kr. nadporočnik Forster, da morajo na ta dan delati pri vseh obratih. Ta ukaz je bil izdan brez vsake potrebe.

— Odlikovanje. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil poročnik 79. pp. Gustav Saunig.

— Zahteve poduradnikov trboveljske družbe glede plače, nedeljskega počitka itd. so se obravnavale dne 6. t. m. pred pritožbeno komisijo v Gradcu. Dosegla se je poravnava z družbo, ki je privolila v zvišanje sedanjih temeljnih plač za 20 odst., spremembo sedanjih vojne doklade v draginsko doklado in zvišanje iste od 90 na 130 odstotkov dosedanje temeljne plače; skupno zvišanje znaša tedaj 60 odstotkov oz. všteti že prej dovoljenih 90 odst. vsega skupaj 150 odstotkov. Glede plačila nadurnega dela in nedeljskega počitka so si poduradniki pridržali novo tožbo, če bi podvzeti koraki v delovskem in vojnem ministrstvu ne imeli popolnega uspeha. — Poduradniške zahteve je pred komisijo zastopal drž. posl. dr. Benkovič. — Dosedanji predsednik pritožbene komisije III. general pl. Franz baje zapusti to mesto; rudarji so pogosto občutili njegovo debelo prijateljstvo do podjetnikov.

— Iz Dobrépolj. Novic je pri nas dosti, čeprav se ne oglašamo. Kdo bi danes preresetaval vse podrobne zadeve? Nečuvna je lenoba, malomarnost in postopanje človeške komisije za preživljanje. Ze 27. julija 1917 je bil sklenjen zakon za povišanje preživljenjske podpore, a gospodje so lanes ustregli komaj 5% ljudi, in to kakol! Ona in mati sta dobivala vsak po 0.70 K

podpore, skupno 1.40 K na dan. Po zakonu z dne 27. julija 1917 jima pripada dnevno po 1.60 K, skupno torej 3.20 K na dan. Kočevska komisija pa gre in poviša podporo samo enemu, drugega pa odbije, češ, da njegovo preživljanje ni ogroženo tako, da dobiva zdaj družina 1.60 K na dan! Kje je logika? Leta 1915. je bilo njegovo preživljanje ogroženo, zdaj pa, ko se je poslabšalo vse skupaj za 1000%, — ni ogroženo več?!! Pa nam zamerijo, če se ne klanjamo tem gospodom, kako vendar, ko vidimo, da je njihova volja proti nam!! — Tatvine se pri nas v zadnjih dneh množe kakor gobe po dežju. Ne vemo, je li kradejo Rusi, ali ljudje, ki prihajajo iz Trsta zamenjavat blago za blago, ali morada tudi domačini. — Radi večnega deževja bo trava po naših senošetih izredno dobra, toda — živino so nam pobrali. Je res hudo danes. — Skoro sem pozabil povedati, da ni z ameriški podporami do danes še čisto nič. Ljudje stradajo, hodijo raztrgani, bosí in napol nağı, a glavarstvo spanje pravičnega. Kdaj bodo dobile te sirote podpore, ki jim gre po zakonu z dne 17. avgusta 1917? Menda bo z njimi tako, kakor s tistim ribniškim konjem...

— Umrla je v Slovenski Bistrici g. Terezija Bajc, gostilničarka in posestnica. — V Mariboru je umrla gospa Ana Kac, soproga zobozdravnika. — V ruskem ujetništvu je 13. majnika 1917 umrl Matija Čufar, doma iz Trebnjega.

— Cerkno. Iz našega trga in okolice se malo sliši, čeravno ima mnogo posebnosti. Naša slavna aprovizacija zasluži, da se naziva — unikum. — Od septembra 1. 1916., reci in čitaj tisočdevetsto in šestnajstega, nismo dobili kapljice petroleja. V Cerknem imajo električno luč, okolico pa naša aprovizacija itak nič ne zanima. Zahtevamo, da nam preskrbite petroleja. Drugod dobe pri aprovizaciji sveče, milo, vžigalice in drugo, zakaj pa pri nas nič? — Tobak leži po cel mesec v Podbrdu na glavni trafiki, pravijo, da se ne splača iti ponj, ker je premalo. Kadar ste dve delitvi skupaj, pa gredo, potem dobe okoliške trafike, le od ene delitve, drugo se pa zamenja za maslo, moko itd. — Unikum kaj ne?

— Umrla je 8. t. m. v Studnem pri Postojni gospa Marija Carli, mati učiteljice gospe Marije Dolgan.

— Pridobivanje krljčkove (tršljika) skorje. Ker se sedaj iz tujezemstva več ne dobiva raznih drož, je poljedelstvo ministrstvo namočilo, da se po domačih gozdih in drugih primernih krajih kolikor le mogoče goji krljčka, katere skorja je dobro nadomestilo takih izdelkov. Zveza drožistov na Dunaju (Verband der Drogenhändler, Wien III. am Heumarkt 12) je dvignila ceno za 1 kg suhe krljčkove skorje na 3 K. Pridelovalci naj se tedaj kar naravnost pismeno obrnejo na naslov navedene zveze.

— Na prehrani je sedaj na Hrvaškem otrok, doma iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Istre že 17.000.

— Občinstvo se opozarja, da vojaška oblast v setvene namene ne daje več ne vozov ne konj na razpolago. Vsaka tozadnevna prošnja bi bila do nadaljnjih odredb brezuspešna.

— Roparja v vojaški obleki. Pred nekaj dnevi sta hodila po Jančevem dva vojaka, ki sta ljudem pripovedovala, da sta pomožna orožnika, poslana od vojaške oblasti, da preiščeta vse hiše, če imajo kaj vojaškega ukradenega blaga. Eden je imel puško z nasajenim bajonetom. Kamor sta prišla, so jima morali odpreti vse šrambe, omare in skrinje. Vojaškega blaga nista našla nikjer, pač pa sta s silo zahtevala, da so jima morali izročiti vojno blago: ure, veržice, prstane in posebno denar, češ, da so jim vse to nanosili Rusi, ki so kradli v Zalogu in na Lazah. Pri neki hiši sta zahtevala, da jima morajo izročiti ves denar. Ker se je pa gospodinja branila dati denar, ji je nastvil bajonet in ji grozil, da jo prebode, ako mu ne prinese denarja. Prinesla je nato 40 K. Toda ropar ni bil s tem zadovoljen in ji je vnovič zagrozil, da jo prebode, ako ne prinese več. Žena jima vsa prestrašena nato prinese še 300 K. S tem sta bila zadovoljna in odšla k sosedu, kjer sta na enak način zahtevala od gospodinje denar. Ljudem se je to roparsko postopanje zdelo sumljivo. Hitro se zbere nekaj mož in fantov, ki so bili ravno na dopustu, in gredo za roparjema, da bi opazovali, kam bosta šla. Zavijeta jo naravnost proti Planincu, neki bajti nad Lazami, moške in fantje pa za njima. Ko pridejo do bajte, vidijo, da eden sedi pred hišo s puško v roki, drugi je bil v hiši. Ko se mu približajo, hitro zgrabi eden za puško, drugi ga podero na tla in zvežejo. Med tem pa skoči oni, ki je bil v hiši, iz hiše in jo ubere skozi hosto naravnost proti železnici, dva fanta za njim in ga zgrabita šele tik železne ceste. Nato peljejo oba zvezana v Zalog k vojaškemu poveljstvu, kjer so jima odvzeli ves naropani denar in vojno zlatino in srebrnino. Upamo, da bosta prejela zaslužno kazeno.

— Kdo kaj ve o Janezu Konjarju (17. pp.), ki je bil v ruskem ujetništvu v Nizjem Novgorodu? Sporoči naj Franciški Ko-

njar, Selo 51, p. Moste pri Ljubljani. — Terezija Ušaj, Vrtovin 80, p. Črniče, Primorsko, pozveduje po Francetu Ušaj, ki je bil v Brianskem zavodu, Ekaterinoslav. — Marija Hvalič, doma iz Kronberga št. 15, p. Solkan, sedaj v Domžalah št. 131, išče svojega moža Jakoba Hvalič, ki je služil pri 27. dom. polku, 8. stot. (godba). Zadržal je pisal iz Galicije 2. oktobra 1914. — Ivan Potočnik, Kranj 189, išče svojega sina Ivana, ki je služil pri 17. pp., 9. stot. Pogrešajo ga že od 13. septembra 1915.

— Ne bodimo smešni! (Iz pisma vojaka svojemu bratu.) Ain šener grus fun tain Bruder Josef liber Brude ih mahe tir cuvisen tas ih noh gesunt pin vas ih tir auh fon hercen vinče unt tu prauhst mih nih ject varten auf urlaup vail ti Stelung ist am ... tan verih špeder komen pis auf in 15 ader 16 ih vinče tir Aine šene unter haltung für ti Ostren Zbogom ...

— Mlečna kava v Budimpešti se zopet dobi popoldne v vseh kavarinah.

— »Slovenski Straži« so darovali: Vincenc Poljanec, župnik, št. Kancijan, Kor., 60 K; hranilnica in posojilnica v Velikovicu 50 K; Al. Kokelj, župnik, Vurberg pri Ptuj, 40 K; podružnica Ligojna pri Vrhniki 45 K; Kat. slov. izobraževalno društvo Lozice, p. št. Vid, 10 K; podružnica za Saleško dolino v Velenju 100 K; vrbovski fantje z načelom g. Toniča odstopijo odkupnino od gđ. Lizike Turnšek ob priliki njene poroke v Nazarjih 112 K 80 v.; Družba v Logatcu 1. majnika 4 K; podružnica Ligojna pri Vrhniki 11 K; podružnica v Hočah 50 K; kmetijsko bralno društvo št. Ilj v Slov. goricah 30 K; posojilnica v Gor. Radgoni 100 K; podružnica Kozje 100 K; Fr. Šfiligoj, poročnik, Novo mesto, 20 K; Ančka Aljančič, Podbrezje, za zgubljeno stavo v družbi na Bledu, 5 K; hranilnica in posojilnica v Hudajužni 50 K. — Slovenci, Slovenke, naši denarni zavodi in županstva, posnemajte!

— Za dr. Krekov spomenik (in ustanovo) sa darovali slovenski in češki vojaki c. kr. etapnega bataljona št. 416 vsoto 100 K.

— Za slovenske oslepele vojake je darovalo Slovensko pevsko in izobraževalno društvo »Domovina« v Gradcu 100 kron kot čisti dobiček od zadnje prireditve.

— Neznani vojni ujetniki. Poizvedovalni urad za vojne ujetnike na Dunaju nam je sporočil imena sledečih vojnih ujetnikov na Ruskem, Laškem in v Srbiji, doma na Kranjskem, katerih svojce se vsled pomanjkljivega naslova tuoradno ni moglo izslediti. Tozadevna pojasnila daje poizvedovalnica Rdečega križa v Ljubljani, Poljanska cesta štey. 47, soba 38.

Lovce Azman Franc, lovski baon 7, star 29 let, Mošnje; pešec Adamič Avgust, gorski strelski polk 2, 21 let, Skerbinja; peš. Brodnik Joahim, strelski polk 20, 7, pristojen?; pešec Brvar Alojzij, pp. 17, 7, pristojen?; lov. Bukovnik Primos, lov. baon 7, 24 let, pristojen?; pešec Brušek Barton, Lir. 28, 7, pristojen?; lovec Bohinec Franc, lov. baon 7, 30 let, Zalog; lov. Baš Josip, lovski bat. 7, 7, pristojen?; lov. Betzler Josip, pp. 6, 7, pristojen?; črn. peš. Baniček Benko, črn. pp. 27, star 24 let, pristojen?; črn. peš. Brajo Ivan, črn. pp. 27, 21 let, pristojen?; lov. Brenčič Anton, lov. baon 20, 26 let, Buzovica; peš. Bacher Mihael, pp. 81, 30 let, pristojen?; peš. Bognar Karl, Lir. 31, 42 let, pristojen?; peš. Bognar Karl, Lir. 31, 42 let, pristojen?; črn. peš. Čič Vincenc, pp. 17, 28 let, Zagorje; topničar Chodir (Kodir) Janez, art. p. 31, 7, pristojen?; peš. Čauček Jakob, pp. 17, 28 let, Zagorje; lov. Čubej Franc, lov. baon 18, 21 let, pristojen?; peš. Dražgo Josip, gor. str. p. 2, 25 let, Grublje; poddes. Dermota Alojzij, gor. str. p. 2, 21 let, pristojen?; črnovoj. pešec Dobeš Ludvig, pp. 8, 21 let, pristojen?; des. Dimc Janez, gor. str. p. 2, 21 let, pristojen?; črn. peš. Derganc Josip, gor. str. p. 2, 23 let, Rudolfovo; peš. Daller Anton, pp. 17, 7, pristojen?; ? Eršin Matija, gor. str. p. 2, 28 let, pristojen?; ? Fink Josip, g. strel. p. 2, 7, pristojen?; ? Fleri Jakob, pp. 17, star 24 let, pristojen?; ? Fugina Friderik, pp. 47, 7, pristojen?; ? Franetič Josip, Lir. 2, 7, Prvačina; ? Gerson Franc, pp. 76, 7, pristojen?; peš. Grča Andrej, 7, star 25 let, pristojen?; črtov. Gliha Franc, pp. 17, 30 let, Prapreče; ? Groicher Gottfried, črn. pp. 6, 23 let, pristojen?; peš. Hoffmann Avgust, Lir. 3, 28 let, pristojen?; ? Hauptmann Franc, gorski str. p. 2, 26 let, pristojen?; ? Helisno Jan, pp. 18, star 40 let, pristojen?; ? Hanisek Stefan, pp. 17, 39 let, pristojen?; ? Hinker Janez, Lir. 4, 40 let, pristojen?; peš. Jug Stefan, gor. str. p. 2, star 31 let, pristojen?; lov. Juvan Franc, lov. baon 7, 34 let, pristojen?; lov. Jaklič Matija, lov. baon 7, 24 let, pristojen?; des. Janež Anton, gor. str. p. 2, 27 let, Obergras; ? Kupka Anton, črn. baon 86, 7, pristojen?; črtovodja Kaas Rudolf, pp. 17, 7, pristojen?; peš. Kristan Matija, pp. 11, 18 let, Zagorje; pešec Kermes Janez, gor. str. p. 2, 41 let, Trebelno; saper Krišnar Franc, sap. baon 3, 30 let, pristojen?; saper Kutschni Josip, pp. 2, 7, pristojen?; peš. Krupač Ivan, pp. 17, 7, pristojen?; lov. Kozinec Josip, lov. baon 7, star 28 let, Krško; Klemens Vencel, pp. 17, 7, Kranj; ? Klemenč Josip, pp. 27, star 40 let, Kranj; peš. Kavšek Michael, gor. str. p. 2, 35 let, pristojen?; ? Kopode Ivan, pp. 17, 7, pristojen?; lov. Kerč Ivan, lov. baon 7, 7, pristojen?; peš. Kokač Ivan, gor. str. p. 2, star 37 let, Smarjno; ? Ložar Franc, gor. str. polk 2, 21 let, Zalog; nadp. Lestan Vencel, gor. str. p. 2, 29 let, pristojen?; ? Lotrič Martin, art. polk 38, 23 let, Skofelca; ? Lenasi Filip, črn. pp. 5, 7, pristojen?; ? Lovko Ivan, Lir. 5, 7, pristojen?; peš. Lasič Josip, pp. 17, star 18 let, pristojen?; peš. Lovšin Ivan, gor. str. p. 2, 26 let, pristojen?; praporščak Mitic Gustav, pp. 45, 7, pristojen?; saper Menart Valentin, sap. baon 3, star 25 let, Ljubljana; peš. Mravljec Josip, g. str. p. 2, 25 let, Brezovica; ? Mihelič Franc, gor. str.

polk 2, 19 let, pristojen?; ? Markovič Milan, pp. 28, 35 let, pristojen?; poddes. Maznik Josip, gor. str. p. 2, 25 let, pristojen?; ? Narud Josip, pp. 40, 7, pristojen?; ? Narbnik Ivan, gor. str. p. 2, 19 let, pristojen?; peš. Ostermann Josip, gor. str. p. 2, 35 let, pristojen?; peš. Perko Josip, gor. str. p. 2, 18 let, pristojen?; poddes. Primos Alojzij, črn. pp. 42, 21 let, pristojen?; peš. Pento Anton, pp. 97, 20 let, Postojna; ? Poje Anton, gor. str. p. 2, 28 let, pristojen?; peš. Perko Franc, pp. 2, 28, Novo mesto; des. Pahor Anton, pp. 87, star 25 let, pristojen?; des. Rugelj Franc, gor. str. p. 2, 27 let, Novo mesto; ? Ravnikar Leopold; gor. str. p. 2, star 7 let, Krško; ? Razsk Kazimir, pp. 17, 7, pristojen?; ? Risto Vincenc, pp. 81, 7, pristojen?; peš. Rebeč Josip, pp. 4, star 21 let, Radeče; peš. Rapovz Feliks, Lir. 19, 7, pristojen?; lov. Razki Anton, lovski baon 20, star 7 let, Radeče; ? Seško Franc, pp. 17, 26 let, pristojen?; poročnik Smerdu Rudolf, pp. 87, 31 let, pristojen?; peš. Stopar Julius, pp. 17, 20 let, pristojen?; poročnik Szabo Georg, saper. baon 6, 34 let, pristojen?; ? Stulschig Jožef, Lir. 4, 19 let, Kočevje; ? Sulk Josip, 7, star 7 let, pristojen?; ? Sulk Josip, 7, star 19 let, pristojen?; ? Schmal Josip, gor. str. p. 2, 7, pristojen?; lov. Schröck Franc, lov. baon 7, star 24 let, pristojen?; peš. Sajna Franc, Lir. 28, star 22 let, Postojna; peš. Skala Ivan, gor. str. p. 2, 40 let, pristojen?; peš. Schubitz Franc, pp. 17, star 23 let, Bonane; ? Tavcar Franc, art. p. 9, 7, pristojen?; peš. Uranka Matija, pp. 9, 7, Podhruška; peš. Weberhofer Anton, črn. pp. 27, 35 let, pristojen?; ? Vertovic Ciril, črnovoj. pp. 27, star 24 let, Smarje; peš. Vrtovšnik Karel, gor. str. p. 2, star 19 let, pristojen?; lov. Vodopivec Josip, lov. baon 9, star 19 let, pristojen?; deset. Wimmer Johann, pp. 14, star 20 let, Postojna; peš. Zalar Alojzij, gor. str. p. 2, star 24 let, št. Vid; ? Zan Franc, pp. 17, 7, Kranj; lov. Zgone Franc, lov. baon 7, star 28 let, pristojen?; praporščak Zele Andreas, pp. 47, 21 let, pristojen?; peš. Znidarski Ivan, gor. str. p. 2, star 21 let, Dolenjavi; peš. Zdur Ivan, pp. 95, star 19 let, Goče; peš. Zaplotnik Matija, gor. str. p. 2, star 33 let, št. Jurij; nadporočnik Zupančič Franc, črn. pp. 27, star 33 let, pristojen?.

Ljubljanske novice.

Ij Politične okrajinske organizacije S. L. S. v Ljubljani se bodo ustanovile v smislu strankinega poslovnika prihodnji teden. Ustanovna zborovanja bodo: v ponedeljek 13. majnika 1918 za Kolodvorski okraj ob 8. uri zvečer v knjižnici Katoliške tiskarne, III. nadstropje; v torek dne 14. majnika za šentjakobski okraj in za predmestja Hauptmanca, Hradekega vas, Hovica, Karolinska zemlja, Orlova ulica, Črna vas, Dolenjska cesta v dvorani šentjakobske »Prosvete«, Florjanska ulica št. 15, I. nadstropje, ob 8. uri zvečer; v sredo dne 15. majnika leta 1918 za dvorski okraj v knjižnici Katoliške tiskarne, III. nadstropje, ob 8. uri zvečer; v četrtek dne 16. majnika leta 1918 za šolski okraj v knjižnici Katoliške tiskarne ob 8. uri zvečer; v petek dne 17. majnika 1918 za Vodmat v prostorih šentpeterske »Prosvete« v šentpeterski mežnariji, z ozirom na šmarnično pobožnost ob tritret na 9 zvečer. Če bi kak somišljenik ne dobil vabila na ustanovne zbere, naj se zgasi v »Slovenčevem« uredništvu od 8. do 12. ure dopoldne in od 6. do 7. ure zvečer, ali pa v pisarni »Jugoslovanske Strokovne Zveze«, Ljudski dom, od 9. dopoldne do 3. popoldne. Pričakujemo, da se vsi somišljeniki in somišljenice S. L. S. v Ljubljani udeležijo ustanovitve okrajnih organizacij S. L. S. v Ljubljani. Pripomni se, da je pridržana Spodnja šiška kolodvorskem okraju in naj se zato tam stanujoči somišljeniki in somišljenice S. L. S. udeležijo okrajne konstituantne v ponedeljek dne 14. t. m. ob 8. zvečer v knjižnici Katoliške tiskarne, Z Bogom za narod! Načelstvo S. L. S. v Ljubljani, dne 6. majnika 1918. — Andrej Kalan, načelnik.

Ij Karlov teden. Danes zvečer od 7. do 8. ure igra godba 27. črnovoj. pp. pred deželno vlado na Bleiweisovi cesti. To je nekaj predzačetek Karlovega tedna. — V torek, dne 14. t. m., ob 3. uri popoldne pa bo velika veselica na vrtu garnizijske bolnice št. 8. K tej veselici niso povabljeni le gazisti z družinami, ampak tudi moštvo, kateremu se omogoči, da se je v kolikor mogoče velikem številu udeleži. Vabljeni so tudi civilisti. Zvečer ob 6. uri je ravnostam slavnostna predstava. Vrši se ob vsakem vremenu. — V četrtek, dne 16. t. m. pa se vrši od 2. do 7. ure zvečer velika veselica na dirkališču pod Tivolijem. Vstopnina od 20 vinarjev navzgor. Razen vojaštva je vabljeno tudi civilno prebivalstvo.

Ij Promenadni koncert priredi vojaška godba našega domačega črnovojniškega pešpolka štey. 27. jutri ob enajstih dopoldne v Zvezdi. Kakor pri vseh njenih dosedanjih promenadnih koncertih, je tudi na sporedu jutrišnjega nekaj slovenskih skladb. Kot prva točka se bo jutri v Ljubljani prvič izvajala koračnica »Naprej, naš polk Cesarjevič«, ki jo je na besede prof. Antona Funtka zložil višji revident Južne železnice v Ljubljani in glasbenik Lavošlay Pahor. Kakor znano, je ta koračnica posvečena lastniku našega domačega pešpolka štey. 17. Njegovi c. in kr. Visokosti prejasnemu gospodu prestolonasledniku nadvojvodi Francu Jožefu Otonu. Koračnica je v skladu z njenim pevnim besedilom preprosta, pa blagoliasna in bo brez dvoma vsestranski prav tako ugajala, kakor se je na mah priljubila našim fantom na bojišču, katerim je namenjena.

Ij šentpeterska Vincencijeva konferenca ima redno sejo v ponedeljek zvečer točno ob 7. uri.

Ij Nabiralke podpisov, rediteljice in sodelavke pri oddaji podpisov za majniško deklaracijo se vljudno prosijo, da se udeležijo pogovora v nedeljo 12. t. m. popoldne ob 4. uri v posvetovalnici na magistratu. Pogovorile se bomo, kako naj bi se praznovala obletnica majniške deklaracije.

Ij Društvu za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani je daroval gospod Josip Kosler, veleposesnik v Ljubljani, v spomin na svojega pokojnega očeta gosp. dr. Josipa Koslerja, 100 K.

Ij Z bronasto hrabrostno svetinjo je bil odlikovan narednik Franc Tumpej pri vojni bolnici 314. To je njegovo drugo odlikovanje. Prvo je bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Pred vojno je bil c. kr. paznik pri ljubljanskem deželnem sodišču.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Bernardina Heyss, hči umir. skladiščnika južne železnice, 15 let. — Katarina Grahej, dninarjeva žena, 37 let. — Alojzij Tehovnik, sin tovarniškega delavca, 17 mesecev. — Vinko Činkole, delavke sin, 2 leti in pol. — Marija Košar, zasebnica, 88 let. — Jakob Šavs, čevljar, 68 let. — Marija Žunič, zasebnica, 61 let. — Josip Zaman, prevodnik v p., 84 let. — Marija Rupnik, krojačeva vdova, 64 let. — Alojzij Fortuna, posestnik, hiralec, 34 let.

Ij Invalidska šola v Ljubljani. Na invalidski šoli, koje vodstvo je poverjeno ravnateljstvu državne obrtne šole, se je zadnje dni ustanovila posebna čevljarška delavnica, ki jo vodi priznan čevljarški mojster in ki ima pravico, izdajati učna izpričevala. Invalidi, ki se žele naučiti čevljarstva ali pa se hočejo izpopolniti v tem obrtu, naj se zgledajo pri ravnateljstvu državne obrtne šole ali pri deželni komisiji za varstvo vračajočih se vojakov (pri deželni vladi) v Ljubljani.

Ij Begunski čevlji. V Ljubljani stanujejo begunci, ki so se vpisali v januarju in februarju za čevlje, naj se zgledajo, razen spodaj naštetih, pri tukajšnjem mestnem magistratu v naslednjem redu: v ponedeljek, 13. maja stranke z začetnimi črkami A—B; v torek 14. maja C—F; v sredo 15. maja G—K; v četrtek 16. maja L—O; v petek 17. maja P—S; v soboto 18. maja Š—Ž. Oni, ki so šele po 22. jan. naročili št. 39, 40, 41, 42, 43 ali 45, kakor tudi oni, ki so šele po 29. jan. prosili za št. 37, 38, 46 ali 47, pridejo kasneje na vrsto. Ne pozabite na plačilno polo!

Primorske novice.

p Umrl je g. Franc Rebek, posestnik, trgovec in gostilničar, večletni bivši župan občine Ajdovščina na Gorškem, dne 3. majnika 1918. Včeraj je pa umrla v Ljubljani sestra g. Rebeka Marija Rupnik, rojena Rebek.

p Velikodušen dar. Društvo Srbov, Slovencev in Hrvatov, vojna pošta 339, je nabralo za goriške begunce znesek 350 K in istega poslalo posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani po gđ. Klementini Furlan. Dragim darovalcem in milim bratom ključemo: Bog plačaj obilokrat! Da bi našli obilo posnemačev. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

p Pri posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani naj se zgledajo Marija Cekovič, begunka iz Trsta, stara 25 let, kjer dobi svoj potni list s prehodnico.

p Županstvo Opatjeselo t. č. v St. Vidu, prične s 15. t. m. uradovati v občini Opatjeselo, začasno v Dolu pri Devetakih. Vsi občinarji naj se obrnejo na naslov: Županstvo Opatjeselo, pošta Gorica.

p Darovi za goriške begunce. Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani je naklonila Marijina družba v Šturijah potom uredništva »Slovenca« znesek 100 K. Gospa Amalija Zamperlo iz Radovljice je darovala že ponovno znesek 5 K. Iskrena hvala!

Koroške novice.

k Ali je kaj takega potrebno? — vprašujejo »Fr. St.« in poročajo: Dne 1. maja sem videl na Bismarckovem območju tole cestno sličico: 15letno dekle stopa proti šoli; za njo, noseč šolske knjige, mlad, zdrav, krepak častniški sluga, ki pred šolskim poslopjem (gimnazijo) s poklonom izroči dekletu knjige in počasi odide. Mnogi, ki so to gledali z menoj, so se smejali, drugi zopet se jezili. Jaz pa sem se vprašal, ali se moštvo zato vpoklicuje ter odteguje civilnemu delu, da povsem po nepotrebnem služi razvajeni otročadi? Mladinci bi ne bila padla krona z glave, ko bi si sama ponesla bukve v šolo.

k Nemški »patrijotje«. Omenili ste že, kakšno stališče zavzemajo tisti Nemci, ki zlasti Jugoslovanom ne morejo natvoriti dosti »veleizdaje«, nasproti Karlovemu tednu. »Fr. St.« str. 103 poročajo: »Povodom cesar Karlova tedna sta darovala nemškemu sulferajnu gospod in gospa deželnosodni nadsvetnik Spängler 10 K.« Kolikor se spominjamo, je to prvi v »Fr. St.« izkazani dar te baže. Da

prednjači ravno višji c. kr. uradnik, je tudi, recimo — znamenje časa.

k Oskrba mesta Celovca. Židovska »N. Fr. Pr.« objavlja dne 5. t. m. sledeče poročilo iz Celovca: Oskrba z moko za majnik je dvomljiva, če se ne bo kaj dovažalo. Žlahtne moke se more oddajati samo osminka določene kvote, turkinjske moke v kratkem ne bo več. Mesna kvota se mora znižati od 15 na 10 dek. Naredba se v kratkem prenaredi. Mleka od javnih oskrbovališč ne bo več dobili, ker so odvezli molzne krave. Krompirja ni več, ker je izostal obljubljeni dovoz. Dobava masla in zabele v deželi je nezadostna; od zunaj se dobi le težko in za nezasišane cene. Sočivje se že dolgo ne oddaja več. Konzerve so porabljene, jajca se dobijo le težko in za visoke cene, kave ni dosti in dobijo se le manjvredni surogati. Tudi petroleja je premalo. Splošni položaj je povsem nevdržljiv, če ne bo naprošene pomoči. Poroča se, da umirajo nekateri starčki in otroci radi nezadostne prehrane, in bati se je, da se to razširi. — Primeri h temu, kar sem zadnjič poročal v notici: »Dve sliki iz Celovca«.

k Dve sliki iz Celovca. Prva slika: »K. T.« poroča v št. 102: Dne 2. maja popoldne se je zbralo pred deželno vlado precej ljudi. Kakih 100 žensk je prišlo iz občine Anabihl pri Celovcu, držeč se za roke, v vrstah po štiri. Zahtevale so kruha in moke za stradajoče otroke. Beda je res grozna. Poročevalec pravi: takih podob revščine in gorja še nisem videl: blede, setradane, jokajoče se ženske, ki pripovedujejo, da na prošnje dobe še trde besede! — A iz oken prvega in drugega nadstropja dež. vlade so si ogledovale to stradanost množico smehljajoče se gospe, gospice in gosposi, ter jo motrile z »lorgnioni«. — Imenovani list piše potem: »Včerajšnji zbor je bila le mala predigra; predolgo je vlada imela ljudstvo za norce, zdaj je dovolj, zdaj gre za biti, ali ne biti; mi vsi: reveži, delavci ter meščanski stan se bomo združili kot en mož ter zahtevali to, kar nam gre. Če vlada ne ve, kje tičijo živila, ji bomo povedali mi: pozidovljenih centralah in velikem posestvu! Tu naj se rekvirira! — Vztrajati! — Doslej smo to storili, a ob vladajočem slabem gospodarstvu je zanaprej nemogoče; enaka pravica za vse! Vodilni krogi pa naj dajejo dober zgled in v teh resnih ter skrbih polnih časih ne prirejajo slavnosti, ki trajajo do ranega jutra, — med tem ko otroci, starčki umirajo gladu in si strašne bolezni iščejo svojih usmiljenja vrednih žrtev. — Ljudski zastopniki ven, nam opeharjenim v obrambo, in da se zabrani veliko zlo, ki se, ko je enkrat izbruhnilo, ne more več zadržati.« — Odposlanstvo je sprejel dvorni svetnik pl. Possauer. — List končuje: »Danes, jutri, pojutrišnjem more pomoč imeti še kaj pomena, a naj se ne čaka, more biti tudi prepozno.«

— Druga slika: Dolgo časa že so bobnali celovski listi na »dobrodelni predstavi«, ki ju je priredila elita celovške gospode, oziroma njene mladeži, dne 25. in 26. apr. v celovškem gledališču. Poročali so potem, kako so priredili, ponajveč plesi, kakor: Biedermayer, Rokoko itd., posamezniki in skupni, sijajno uspehi ter vestno nastevali imena vseh sodelujočih, ki so bili seve zbrani prav skrbno samo iz »najboljših« celovških nemških družin. To poročilo nas seve manj zanima, pač pa denarni uspeh, ki je bil namenjen za koroški zaklad vdov in sirot. Čistega dohodka je bilo 2583 K 70 v, z nekaterimi darili vred! Kosmatih dohodkov je bilo sicer 4995 K 65 v, a je bilo tudi kosmatih stroškov kar 2738 K 95 v, tako da stroški dobro prekašajo čisti dohodek. In gledališče se jim je poleg tega dalo še zastoj na razpolago in tudi tiškarna lepakov ni računala. Pa seve so dali tistemu, ki jih je učil plesati, 400 K, godcem 520 K, brivcem (!) 420 K, itd. itd., tako da je prišlo do imenovanega »čistega dohodka«. — Kratak, pa fin epilog tej »dobrodelni predstavi« podaja »Freie Stimmen« v št. 98: »Pri dobrodelni prireditvi v dež. gledališču se je sodelujočim izročilo zelo veliko dragocenih cvetličnih darov, ki se jih more, kot nam piše strokovnjak, ceniti po današnjih cenah daleč nad 15.000 kron. Po včerajšnjem dobrodelnem večeru, katerega polni uspeh se je dosegel z nad vse velikim obiskom našega vedno požrtvovalnega prebivalstva, so priredili v kazini velik ples, ki je združeval gospe in gospe te družbe do pozne jutranje ure.« — Ali naj kaj razmotrivamo o tem? Čemu! Sliki sta jasni! — Pokrovitelja predstavama sta bila deželni predsednik grof Lodron in njegova soproga!

k Duhovniške vesti. Za dekana dekanijske celovške okolice je imenovan č. g. Jos. Peterman, župnik na Otoku. — Župniki so postali gg.: Jos. Ortner, ravnatelj v Celovcu, za Lipo nad Saksenburgom; dr. J. Dillinger, urednik v Celovcu, za Greifenburg. — Imenovani so gg.: provizor Jan. Grollegger v Smartnu na Silberbergu, za Vajče; administrator P. Dombberger v Kraju, za provizorja v Hohenperben in soprovizorja v Smartnu; Tel. Maier, kaplan v St. Vidu, za kanonika v Strasburgu. — Prestavljeni so gg. kaplani: Fr.

Kovač iz Škocijana v Spod. Dravograd, A. Palle iz Mostiča v St. Vid ob Glini, J. Maršalek iz Motnice na Mostič. — Razpisani sta župniji Sv. Jederta pri Volsbergu do 8. smartin na Silberbergu do 2. junija 1918.

k Koroški »Bauernbund«, znana zloglasna organizacija, naperjena ne toliko za povzdigo kmetijskih koristi kakor za boj zoper Slovence je v zadnji odborovi seji sklenil, da prične zoper z močnim delovanjem. Urednik Lackner je strašil s »panslavizmom« in jih ogreval za boj zoper Jugoslovane. Schumy je poročal, da je na Koroškem samo še 180.000 glav goveje živine, ponajveč prav mlade. Govorili so tudi o svoji organizaciji. Dovolj oproščenih zato imajo pač na razpolago! S shodi hočejo pričeti v nedeljo 12. maja. Slovenci pozor!

k Umrl je dne 3. t. m. v Celovcu vsled vojnih naporov c. in kr. polkovnik 17. pp. Albert Lindner, star 52 let. — Dne 2. maja je umrla v Celovcu gospa Terezija Schaden, stara 65 let, vdova za rajnim sodnikom v Pliberku, dež. sod. svetnikom Al. Schaden, ki je bil pri kmetih zelo priljubljen, ker je delal pri spornih zadevah najraje za dobro spravo.

k Smrtna kosa. V celovski bolnišnici je dne 5. t. m. umrl dr. Jos. Kralinger, okrožni zdravnik v Gosposveti. — V bolnici elizabetink v Celovcu je preminula dne 6. maja 69letna posestnica Alojzija Sablatnig iz Podlublja, kamor so truplo prepeljali. — V Krčici so našli dne 5. maja utopljenca, sodn. kanclista Fel. Valentina iz Švinca. Je-li nezgoda ali samomor, se ne ve. — Pri Volsbergu je utonil v Labušnici vojak Ferencz Bartis iz Kösdikövara na Ogrskem. Ker je premočno praznoval 1. maj, je pijan padel v vodo in utonil. Bil je kmet, ter zapušča vdovo in otroke.

k »Kärntner Tagblatt-u«, glasilu koroških nemških takozvanih krščanskih socialcev, je postala zadnji čas vzor vsenemške »Ostdeutsche Rundschau«. Prav dosledno navaja zadnji čas ta list kot vir in podlago svojih člankov. — Samo da se vzame na znanje!

k Švicarji na Koroškem ali: gospodarstvo deželnega odbora. Koroškemu dnevniku poroča nek nemški nacionalce: Z velikimi stroški je deželni odbor v Litthofenu nad Špitalom ustanovil kmetijsko šolo, kajpak samo za Nemce. Blizu ima vnovčevalnica za živino, katere glavni »macher« je znani Schumy, in ki si je nabrala na milijone premoženja, veliko posestvo »Drauhofen«. Voditelj imenovane kmetijske šole že od leta 1915. vodi gorenjekoroško podružnico vnovčevalnice za živino, da nima več časa zanimati se za šolo, ki brez nadzorstva zelo propada, da kmetijstvo nima več nobenega haska od nje. Zanimivo je, da so: voditelj te šole, opravniki posestva vnovčevalnice, kakor oskrbniki njenega posestva na Osojskih Turah — Švicarji. Tako skrbijo koroški deželni odbor za — Korošce, tudi Nemce. Kaj naj rečemo šele o Slovincih!

k Vojaška baraka pogorela. Vsled neopaznosti je nastal dne 4. t. m. v vojaški baraki na »vrestu« pri Celovcu velik požar. Baraka je popolnoma pogorela, poleg nje oddelek skladišča za obleko z obleko, perilom, obutvijo in tudi denarjem moštva. Škoda je zelo velika.

k Iz ljubezni — kradel. Dne 20. marca je bilo celovškemu igralcu W. Renéju iz stanovanja ukradenih mnogo dragocenih okraskov in denarja 1130 kron. Zdjaj so zasačili storilca v osebi trgovskega pomočnika Oto Jarica, ki je svoj zločin priznal, češ da je kradel zato, da neki oboževani pevki daruje za pokovanje na Nemško 1000 kron.

Prosveta.

pr Apostolski molitvenik. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Cena vezanemu izvodu 2 K 80 vin. — Velika novost v našem nabožnem slovstvu! Molitvenik se imenuje apostolski, ker navaja k apostolskemu delovanju, zlasti k delu za cerkveno zedinjenje. V prvem delu je poljuden, znanstveno popolnoma zanesljiv pouk in pregled o vzhodni cerkvi, o verskih razlikah, o vzhodnem obredu in o vzhodnih katoličanih. To je nekaj poljuden katekizem o pravoslavju in o vzhodnem cerkvenem vprašanju. — Molitvenik obsega vse navadne molitve in je poraben za vsakega. Vrhutega je v molitveniku mnogo novih molitev; zlasti lepe so molitve, povzete iz vzhodnih cerkvenih očetov in iz vzhodne liturgije. Pri nas se prvo nedeljo meseca julija opravlja »ura molitve« za cerkveno zedinjenje. V ta namen nam molitvenik nudi tri lepe nove »ure molitve«, ki so pa tudi sicer porabne. Molitveniku so pridejane molitve za Marijine družbe. — Apostolski molitvenik bo med našim ljudstvom poživljal versko življenje in apostolsko gorečnost. Razširjal bo duševno obzorje in ljudstvo poučeval, da bo razumelo tista verska vprašanja, katerih rešitev je zlasti od nas odvisna. Primeren je za preproste, a tudi izobraženci bodo v njem našli mnogo zanimivega in koristnega.

pr »Hrvatska biblioteka« v Ženevi. Iz Berna poročajo: V Ženevi izhaja »Hrvatska biblioteka« v francoskem, nemškem, angleškem, italijanskem in hrvaškem jeziku. Te dni je izšel zopet en zvezek v nemškem jeziku pod naslovom »Die Südslaven der Monarchie, ihre Lage und ihre Forderungen«; prinaša po stenografskem zapisniku cel govor istrskega državnega in deželnega poslanca prof. Vjekoslava Spinčića, ki ga je govoril v dunajskem parlamentu 7. februarja 1918.

pr Komisionalni ogled prostora za Krekov nagrobnik je dognal, da se Dolinarjev spomenik prav lahko na določenem mestu postavi. Šablona, ki jo je umetnik s pomočjo kamnoseka Vodnika postavil, je pokazala, da je prostora dovolj; tudi s prelimitiranimi 30.000 K se bo — kakor kamnoseški račun kaže — izhajalo. Če se sploh potreben kamen za oba žalujoča kolosa dobi, se vsakega Dolinarjev načrt izvrši. S pokopališko upravo naj se stopi v dogovor, da se njeni pomisleki pojasnijo in odstranijo. V seji, ki se je po ogledu vršila, so se izrazile in načelno sprejele sledeče misli glede spomenika, ki naj se postavi v mestu na Pogačarjevem trgu: a) Ker je svota 40.000 K očividno prenizka za spomenik na določenem trgu, če upoštevamo sedanjost valuto, zato se ta številka ne sme tako striktno jemati, kakor da bi se ne mogla prav nič zvišati. Saj se je tudi za nagrobnik zvišala od približno 10.000 K na 30.000. Svota 40.000 K naj bi bila nekako relativno merilo, vzeto s stališča normalnih razmer. b) Tudi čas dveh let, ki naj bi se v njih — po končanem natečaju — spomenik izvršil, se ne sme šteti po črki, ampak je le bolj želja; saj v tej negotovi sedanjosti nihče ne ve za prihodnost; se to ni gotovo, ali bo mogoče dobiti potreben material. c) S tem pa odbor nikakor ne izreka krilate besede manj prijetnega glasu: Denar ne igra nobene vloge. Ne! Ampak samo to hoče doseči, da se umetnikom ne nadenejo vezi, ki bi jih v njih zamislili ovirale ali jim celo delo onemogočile; odbor le to hoče doseči, da bo spomenik po svoji zunanosti tak, da bo primeren velikemu trgu in daljni perspektivi, odbor sploh želi to: spomenik obvladaj prostor, bodi močan v zasnutku, toda preprosti po obliki. Dr. K.

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Jugoslovanskemu klubu so došle nadalje izjave za majniško deklaracijo: Delavci, delavke in delavske žene iz Močice popolnoma soglašajo z majniško deklaracijo (naknadno 77 podpisov); občina Libuče na Koroškem (592 podpisov), del teh podpisov je še iz neke sosedne občine, ki je že prej poslala podpisel; močje, fantje, žene in dekleta občine Žitavice (186 podpisov); močje, mladeniči, žene in dekleta v St. Lipšu pri Dobrlivsi (82 podpisov); naknadna izjava enega občinskega odbornika občine Ojstrica pri Sp. Dravogradu (okraj Volsperk) k že dopisanim podpisom odbornikov imenovane občine; odbor občine Vernberg na Koroškem; odbor občine Lipa nad Vrbo; županstvo Gorenja Tribuša (pol. okraj Gorica); močje in fantje občine Žiče (32 podpisov); močje in fantje, žene in dekleta župnije Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah (243 podpisov); žene in djevojke iz Rogoznice (500 podpisov) »sa veselim srcem istupaju sa svojim podpisim te željno očekuju ujedinjenje Hrvata, Srba i Slovenaca«; iz Visa nam je došla izjava: »Potpisani (976 člana) zanosno pozdravljaju, prihvaćaju i odobravaju narodni i prirodni zahtjev, izražen u deklaraciji Jugosl. kluba. Dok odobravaju rad Jug. kluba, pozivlju zastupnike sviju hrvatskih zemalja, da složno i neustrašivo rade za oživotvorenje pravednih ovih zahtjeva, najodlučnije prosveduju i osuduju svake pokušaje, dolazili bilo s koje strane, koji gledaju da ospore, osujete ili uguše pravedne zahtjeve trojednog naroda Slovenaca, Srba i Hrvata.«

Ljubljanska aprovizacija.

a Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka, dne 10. maja 1918. Iz Ukrajine bi morala dobiti Avstrija do konca aprila 6000 vagonov krušne moke. Dobavila jo je pa samo 500 vagonov in do konca junija sploh ni pričakovati, da bi jo sploh še kaj dobili. Vsled tega nikakor ni pričakovati, da bi bila kalamiteta glede moke odstranjena, nasprotno, položaj se z vsakim dnem slabša. Ukrajinske moke je nakazane mestni aprovizaciji vsega skupaj 3 vagoni. Od teh treh vagonov je prišel do sedaj v Ljubljano 1 vagon, iz katerega je pa bilo med potjo pokradenega nič manj kot 29 vreč. Moka je srednje kakovosti. Kruh ne bi bil ravno slab, če bi se pekel samo iz ukrajinske moke. Kruh bo pa na vsak način zelo slab, ako bo sploh užiten, ker je določeno, da sme aprovizacija pri peki kruha porabiti le 10 odstotkov ukrajinske moke, dočim naj bo ostalo koruzna moka. Že danes se občinstvo pritožuje, da ne more uživati kruha. Tudi peki se pritožujejo, da iz današnje mešanice krušne moke nikakor ne morejo peči užiten kruh. Sedaj je v kruhu navadno do 30 odstotkov pšenične moke. Ker je po novih predpisih dovoljenih le 10 odstotkov pšenične moke, bo skoraj gotovo popolnoma izključeno speči kruh, ki bi bil vsaj toliko užiten, kot je danes. Mestna aprovizacija bo zato takoj zaslislala ljubljanske peke, ali morejo

speči pod novimi pogoji kruh. Če bodo izjavili, da je to nemogoče, bo mestna aprovizacija prisiljena razdeljevati od srede prihodnjega tedna naprej prebivalstvu namesto kruha, moko. Aprovizacijski odsek ima — da stori v najresnejšem položaju vse, kar more storiti, da odvrne nevarnost — svojo izredno sejo v ponedeljek, h kateri povabi tudi c. kr. deželno vlado, da reši katastrofalno vprašanje glede preskrbe kruha. — Pri vseh skupinah raznih ubožnih akcij je izvršila mestna aprovizacija revizijo, le pri uradniških skupinah ne. Ker se množe pritožbe, da so v uradniških skupinah tudi neupravičenci, sklone odsek, da izvrši revizijo.

a Testenine. Ker se zglašajo na magistratu že sedaj razne stranke radi testenin v kljub temu, da je bilo objavljeno v vseh listih kdaj dobe upravičenci testenine, se razglašajo vnovič. Testenine dobe le one stranke ubožnih akcij, ki imajo v rokah izkaznice A, B in C in ki niso dobile testenine že v mesecu marcu ali aprilu. Vsi drugi so izključeni od prejema testenin. Nakazila za testenine se izdajajo v mestni posvetovalnici od 8. do 12. ure dopoldne. Stranke, ki so upravičene do testenin, naj se drže strogo določenega reda, ki je bil objavljen v sredo 8. t. m. v tukajšnjih listih. Izven določenega reda ne dobi nihče testenin. To velja za vsakega brez izjeme.

a Izdelke iz prekajevalnice Kranjskega deželnega mesta za dobavo klavne živine bo mestna aprovizacija razdeljevala v svoji prodajalni v Gosposki ulici na beže izkaznice za nakup mesa po sledečem redu: v torek, dne 14. maja: od 8. do 10. ure štev. 2001 do 2100, od 10. do 12. ure štev. 2100 do 2200, od 3. do 5. ure štev. 2200 do 2300, od 5. do 6. ure štev. 2300 do 2400; v sredo, dne 15. maja: od 8. do 10. ure štev. 2400 do 2500, od 10. do 12. ure štev. 2500 do 2600, od 3. do 5. ure štev. 2600 do 2700, od 5. do 6. ure štev. 2700 do 2800; v četrtek, dne 16. maja: od 8. do 10. ure štev. 2800 do 2900, od 10. do 12. ure štev. 2900 do 3000, od 3. do 5. ure štev. 3000 do 3100, od 5. do 6. ure štev. 3100 do 3200. Vsaka oseba dobi četrtilogram, cene se poizvedo v prodajalni.

a Gališki krompir za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo krompir v ponedeljek, dne 13. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 8. do 9. ure štev. 1 do 200, od 9. do 10. ure štev. 201 do 400, od 10. do 11. ure štev. 401 do 600, od 11. do 12. ure štev. 601 do 800, od 12. do 1. ure štev. 801 do 1000, od 1. do 2. ure štev. 1001 do 1200, od 2. do 3. ure štev. 1201 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kilograme, kilogram stane 40 vinarjev.

Ženski vestnik.

z Za izredno profesorico fiziološke kemije na medicinski fakulteti v Zenevi je imenovana Ruzinja dr. med. Lina Stern.

z Odprava reglementirane prostitucije na Švedskem. Vse moderne ženske organizacije so iz vsega početka sprejele v svoj program zahtevo, da se odpravi reglementirana prostitucija, to je najgršje, naj-sramotnejše suženjstvo, ki so si ga kdaj izmislili močnejši nad slabejšimi. Naravnost neverjetno je, da se je mogla ta sramota najtemnejših poglavitij človeške zgodovine ohraniti do današnjih dni. Nič na svetu se ne da primerjati s ponižanjem, ki ga v tej ustanovi trpi ženska; celo morilec in tatovi pa gojavci in vsi drugi nesrečniki tega sveta stoje više nego kasernirana prostitutka, ki je kakor pes priklenjena na greh in sramoto. Zato ni čudno, da se že prve bojevnice za osamosvojitve žene dvignile svoj glas proti tej nezaslišani ustanovi in da je ena glavnih zahtev modernega ženskega gibanja: odprava tolerančnih hiš. Za to se enodušno izrekajo tudi vsi resni in pošteni učenjaki in demokrati. Ta misel je sedaj zmagala na Švedskem — eni izmed skandinavskih dežel, ki korakajo na čelu vsemu duševnemu človeškemu napredku in kjer vživa tudi žena največ pravice oziroma polno enakopravnost. Tudi na Švedskem se je pokazala potreba boja proti spolnim boleznim. Švedska vlada se ob tem ni zadovoljila s polovičarstvom, ki je drugod običajno, marveč je predložila parlamentu zakonski načrt, ki postavlja skrb za javno zdravje in zdravstvo na čisto nove temelje. V prvi vrsti določa zakon, da je vsaka spolno bolna oseba dolžna, podvreči se zdravniški oskrbi. Oskrba in zdravlila so popolnoma brezplačna za vse brez razlike. Stroške nosi država. Zdravnik si vsak sam svobodno izbere. Zdravnik mora vsakemu oskrbovancu dati natančna navodila, da se vsako razširjanje bolezni prepreči. Če oskrbovavec ne uboga, ga mora zdravnik naznaniiti državnemu zdravstvenemu uradu. Reglementacija prostitucije se odpravi, ker se je pokazalo, da so njeni pravni in socialni nedostaki večji nego njena korist. Država mora skrbeti, da se ljudstvo pouči o bistvu in nevarnostih spolnih bolezni. Ako spolno okuženi spravljajo v nevarnost in oskudajo zdravje drugih oseb, se kaznuje, in sicer do dveh let prisilnega dela.

Dotični zločini so javnega značaja (se torej v vsakem slučaju preganjajo), samo v zakonu mora vložiti ovadbo ogroženi zakonski drug. Preosnujejo se tudi kazenske določbe proti zvodstvu. S posebnim zakonom bodo dalje preosnovali pobojševalni zistem za prostitutke tako, da se bo namesto kaznovanega uveljavil odvračevalni namen.

Razne novice.

r Življenje v Petrogradu. Štokholmski dopisnik »N. Rotterdamsche Couranta« je napisal svojemu listu vtiske iz Rusije, ko je dne 2. aprila t. l. prišel v rečeno mesto. Dopis se glasi: Ako obiščemo Petrograd, moramo imeti tri reči pred očmi: prehrano, varnost in prevoznost.

Najbrezupnejša je prehrana: vse govori o jedi, ker je vse lačno. Če sreča človek človeka, ga vpraša namesto navadnega: »Kaj je novega?« ali: »Kaj počneš?« — »Kaj si jedel?« ali pa: »Imaš kaj jesti?« Na tramvaju se ne govori o drugem nego o jedi, ponoči sanjajo ljudje o jedi. — Mesto preskrbuje nekoliko vojakov, ki hodijo po okolici in kupujejo vse, kar se da kupiti in potem špekulirajo z blagom. Ne prodajajo pa naravnost poljubnim, ampak blago gre preje iz rok v roke tako, da cene še poskočijo. Na tisoče vojakov kupčuje z živili. Na trgu blizu Nevskega je središče vse barantarije. Tam se vse dobi: od žita in moke pa do podplatov in pokradenih ur. A vendar je tudi ta aprovizacijski sistem še sreča za Petrograd. Če bi ga ne bilo, bi bila beda še večja. Maksimalne cene so samo na papirju. Libra (funt) kruha bi morala stati 1 rubelj, pa plača vsak rad 7 rubljev zanj. Za maslo se nudi stalna cena. Včasih hoče vlada poseči vmes in kaznovati vojake. Ali potem je še slabše in sicer tem bolj, ker ji ne pride na misel, kako bi prehrano izboljšala. Sladkor je po 11 rubljev libra, krompir po 1,40, pecivo, staro in skoraj neužitno po 12 rubljev, za eno jabolko moraš plačati 1,50 do 7 rubljev. S tem pa še ni rečeno, da mora kupec za tako drag denar blago tudi dobiti, za srečnega se že mora šteti, če se mu posreči blago sploh dobiti. Po restavracijah ni seveda prav nič boljše. Za skodelico čaja se zahteva 1 rubelj, skodelica kave stane 1,50, čokolada 2,50. Kruha se po gostilnicah ne dobi, ravno tako je tudi s krompirjem. Porcije kruha so v Petrogradu 1 osminka libre, to je 52 gramov na dan. Obed te stane 10 do 15 rubljev, pa boš še lačen vstal od mize. Najnižja cena za prenočišče v hotelu je 15 rubljev na dan.

Za osebno varnost je presneto slabo preskrbljeno, ker se zanjo splošno nihče ne briga. Če gre človek na ulico, ne sme imeti s seboj denarja, ravno tako se ne sme nihče drzniti, da bi oblekel kaj boljše obleko. Doma je treba denarje in dragocene stvari skrbno skriti, pa nikakor ne v blagajnici ali skrinji, temveč tja, kamor ne pride nobenemu na misel, da bi jih šel iskat. Običajno se ropa in pleni takole: Drhal razbojnikov in roparjev se pripelje z avtomobilom »v imenu vlade«, da izvrši hišno preiskavo. Ukradejo vse, kar se da ukrasti. Spričo splošne desorganizacije in nepopisne zmešnjave je vsak poizkus umešnega ukrepa naravnost nemogoč. Zbog takega razbojništva je mnogo ljudi linčanih. Mož, ki mi je pripovedoval te reči, je videl na lastne oči, kako so potopili v Nevi žensko, ki je prodajala libro kruha po 7 rubljev. Občinstvo je odločno ugovarjalo, da jo niso — slekli do nagega; saj je škoda obleke, so dejali. Dva ministra sta šla zvečer na ministrsko posvetovanje v Smolnem. Drhal ju je ustavila na cesti in ju slekla tako, da sta prišla na posvetovanje v samih srajcah. Nič jima niso izdali ugovori, da sta najvišja vladna organa.

O prevoznosti je pripovedoval Rus: Ulic nihče ne pomete, nesnaga in blato leži vseppek. Snega nihče ne kida s poti. Neke posebnost so tramvaji, ki so zmeraj nabito polni. Ljudje vise in stoje povsod, na vsakem prostorčku. Posebno pozornost vzbujajo tudi voz, prihajajoč iz daljave. V vozu je prostora za 40 oseb, pa se jih pripelje do 150. Vzrok taki prenapoljenosti voz je prav tipično ruski: Vojaki se vozijo brezplačno, in zato se tisoči in tisoči petrogradskih vojakov, ki ne vedo od dolgega časa, kaj bi, vozijo po cele poldneve v tramvaju. Če bi vlada razveljavila brezplačno vožnjo, pa bi bilo takoj boljše; ali vladi ne pride kaj takega na misel, ker noče kratiti vojakom »svobode«.

O politični situaciji se da le malo povedati. Boljševiki so močni in se lahko še dolgo držijo. A tudi opozicija je močna, pa preko boljševikov ne more. In to zato, ker se je bati, da nastane silna reakcija, ako bi padla vlada. Zbog tega se preveč ne prizadevajo, da bi vrgli vlado maksimalistov. Ostale socialistične stranke dobro vedo, da bi prišla krutovlada, če bi reakcija zmagala. To ovira opozicijo in zadržuje njeno delavnost.

Za življenje v Petrogradu je značilno, da je ostalo v mestu vse mirno, ko so začeli Nemci z ofenzivo. Ko je pa počil glas,

da se bo spet razglasila mobilizacija, je zavlada splošna, ogromna panika.

Naposled je pripovedoval Rus, da je bil navzoč na sovetu, na katerem je Trocki poročal o prekinjenju mirovnih pogajanj z Nemčijo in Avstrijo. Čisto mirno je govoril in pojasnjeval, da se Nemcem in Avstrijem ne sme na vse pristati, če so še bolj žalostne razmere na Ruskem. Koncem govora se je trudil dati odgovornost za bodočnost Rusije v roke nemškega proletariata. Zborovanje je ostalo popolnoma mirno in posvetovanje je trajalo samo dve uri. »Spomnil sem se — je rekel Rus — »debate na washingtonskem kongresu, na katerem sem bil in na katerem se je govorilo o snaženju ulic. Kako turbozna misel, da so ti »voditelji« revolucije dokazali, da ne čutijo strašne tragedije svoje dežele!«

r Kako žive avstrijski vojni ujetniki na Francoskem. »Podripan« poroča: Prejeli smo pismo od vojnega ujetnika, Nemca, ki se nahaja na Francoskem. Piše, kaj vse dobivajo, kadar ne delajo, a kakšen približek imajo, kadar delajo 8 ur na dan. Ujetniki dobivajo jutraj kavo in 500 gr kruha, opoldne polno skodelico juhe ter 150 gr mesa in prikuho, zvečer polno skodelico juhe, 150 gr mesa in prikuho. Torej zvečer tako kakor opoldne. Če pa delamo (8 ur na dan lahko delo) točno od ure do ure, dobivamo isto hrano kakor sem zgoraj opisal, pa še naslednji približek: 10 krompirjev, kos sira, 10 lig in pol litra dobrega vina ter v denarju 85 vinarjev na dan.

r Pomanjkanje kruha v Pragi. Pod tem naslovom piše »Nar. Pol.«: Znana je pravljica o zdravniku, ki je zdravil vse bolezni z istim sredstvom — z mrzlimi obkladki. Tudi praška cenzura leži z istim sredstvom vse nedostanke in bolečine javne uprave s pobeljenjem časnikov. Mar misli, da s tem sredstvom odstrani tudi sleherni nedostatek kruha v Veliki Pragi? Primorani smo omejiti se samo na citat iz »Uvodnika« »Prager Tagblatt«, ki piše: Poslanska zbornica je kljub počitnicam dobro obiskana. V huloarjih se pa manj govori o poslednjem govoru grofa Czernina, zato pa tem več o prehrani v zvezi z avdiem dunajskih občinskih svetovalcev pri ministrskem predsedniku, ki je (kakor znano) zagotovil Dunaju še nadaljne zaloge živil in pa o poročilih iz Prage se govori. Vsi praški poslanci bodo intervenirali pri ministru, predsedniku in predsedniku urada za ljudsko prehrano. Štajerskim poslancom se je večerjati povedalo, da o velikih dobavah živil iz Ukrajine uradi za ljudsko prehrano, sploh ničesar ne vedo. Večjih zalog pred junijem baše sploh ni pričakovati, torej se ljudstvo svari pred pretiranimi nadetjmi. Pogled v prihodnje mesece ne izpodbuja baše k optimizmu. Z ozirom na ta odgovor, pravi »Pr. T.«, ne učinkuje ravno dobro, če vlada vedno o »vzdržanju« govori. Nikakor ni koristno, ako pripravlja vlada take avdijske (kakršna je bila dunajskih mestnih očetov), če nima kaj dobrega povedati. Saj je vendar splošno zanimivo, da ostajajo veliki dogodki v naši zunanji politiki vselej brez ugodnega vpliva, ker jih vedno spremljajo potresi prehranjevalnih zadev. Ko so bila mirovna pogajanja v Brestu Litovskem na vrhuncu, so bili pri nas zmanjšani močni deleži. Ko je bil podpisan krušni mir z Ukrajino, so nam nemudoma zmanjšali krompirjeve deleže. Z rumunskim mirom nam je došlo pa zmanjšanje deležev masti, a ko je povedal grof Czernin svoj senzacijski govor, je padel delež mesa za 20 deagramov. Kaj čuda potem, da živi ljudstvo v razburjenju, katero pa vsled nasilne cenzure še narašča, in ko po ugodnih zunanjih dogodkih napočijo dnevi še večji bede in mizerije v notranjosti države. Ne umejemo naše birokracije, ki se po preteku štirih vojnih let ni naučila toliko, da bi nabavila potrebnih živil in se v tem pogledu organizirala, ampak odlaša od danes do jutri ter se boji kritike v parlamentu. V tem je tretji brez-krušni dan trda preizkušnja za Pražane, posebno za delavski in uradniški stan. Še težaki niso dobili svakdanjega božjega daru, zakaj tudi njih krušne karte niso bile več veljavne. Krušne komisije je oblegalo prebivalstvo z davčnimi plačilnimi nalogi v roki v dokaz, da njih prejemki ne dosegajo 4000 K ali vsaj 2400 K, kakor je bila določena meja prejemkov za poslednje krušne deleže. Zdaj ni več pomoči. Tudi z zamenjavo ne gre več. — Razveljaviti krušne karte je neprimerno večji bankrot kakor ne vemo kateri!«

r Čudna slama! Brnska »Rovnost« piše: Žitni zavod je nekoč razpisal nagrado onemu, ki dokaže, da se moka izvaža čez mejo. Te dni so morali na postaji v Všetatih-Privorih odpeti od vlaka voz, ki so se mu vnele osi. Ko so delavci slučajno odmetali z vagona plast slame, so se prikazale velike vreče, v katerih je bila — belamoka. Bilo je moka 60 meterskih stotov. — Tako je včasih tudi prav, da se vname os.

r Židovski časniki v Ukrajini. Varšavski »Das jüdische Wort« poroča, da je odeski židovski žurnal »Unser Leben« ku-

pila organizacija »Poale-zionistu« za pol milijona rubljev ter premenila naslov lista v »Das neue Leben«. Poleg tega izhajata v Kijevu še dva židovska lista: zionistiški »Telegraf« ter socialistični »Neue Zeit«.

— Kakor je videti, so židovske pijavke že pridno na delu za svojo lepo bodočnost. r Mrtvo mesto. Kakor piše švedski pisatelj, ki je imel priliko ogledati si v poslednjih tednih Benetke, ni trpelo vsled vojske nobeno veliko mesto toliko, kolikor na lagunah zgrajeno mesto Benetke. Šved piše: Na kanalu Grande in pa na obrežju vsepovsod tuborna tihota. Le tupa-tam je videti v kanalih modrikasto svetilko samotne gondole. Svetilke, ki so pred Madonami na hišnih vogalih skozi stotletja gorele, so ugasnile. Utihihile so vse sepe popevke, vrisk in pisk gondolierjev. Benetke so mrtvo mesto. Z nastopom somraka napoči v Benetkah nočni čas. Trgovine se zapro, ali pa zmanjšajo svojo razsvetljavo na najmanjši plamenček. Kavarne so zastrite, trg sv. Marka se izprazni in tudi z ulic izginjajo zadnji šetaleci. Umetniške zaklade so spravili drugam. Celo pročelje cerkve sv. Marka je zavarovano s steno vreč, napolnjenih s peskom. Pred doževu palačo je velik kame-nit zid in na podoban način so se potrudile Benetke ohraniti večino cerkva. Na mnogih strehah stoje strojne puške in topovi. Dan na dan se dvigne privezan balon na poizvedovanje, da opozuje sovražne zrakovplove. Po kanalih pluje malo čolnov. Pomorska trgovina nekdanje benetške »kraljice« je v popolnem propadanju, pristanišče je zaprto. Obrt, ki je delala večji del za tujce, je zaspala. V Benetkah ni več videti tujca.

r Koza in mestna gospa. V nekem nemškem mestu je kupila profesorjeva žena kozo od vinogradnika. Zivalici so napravili lep nov hlev, da ga je bilo veselj videti. Čez tri dni je prisopihala meščanka k vinogradniku s skrbjo na čelu: »Čujte, koza, ki ste mi jo prodali, mora biti bolna, ker ne daje niti kapljice mleka!« — »Ni mogoče, gospa. Koza je bila zdrava in je imela dosti mleka.« — »A če povem, da ga nima niti kapljice! Tri večere sem ji postavila piskrček v hlev, pa je bil vsako jutro prazen...«

r Gobe — nadomestje plutovina. Zamaške iz plutovine se plačuje dandanes nenavadno drago, zakaj ni se moglo dobiti nadomestilo, ki bi bilo v resnici kaj vredno. Dotična snov bi morala biti lehk-a, prožna, neprezračna in za vlogo nepristopna. Delali so se razni poizkusi, a noben se ni obnesel. V zadnjem času je zbudil našo pozornost neki dr. Freund, kateremu se je posrečilo izdelati iz posušeni-h gob, pripravljenih na poseben način, nadomestilo za zamaške. Ta snov je dobra, da celo boljše nego plutovina, ker je lažja ter ima večjo izolirajočo zmožnost.

r Kako odhajajo begunci. »Slovačke Noviny« poročajo: Iz Kijeva so odšle poslednje dni tri družine. Imele so v uporabo cel vagon in kot provijant lepo zalogo pšenične moke in njenih izdelkov, ki so morali biti jako dobri, ker so železniški uslužbenci kazali veliko slast do njih. Manjkalo je samo oficijelne deputacije oblasti za razstaneč.

r Holmsko vprašanje in — židje. Kakor pišejo in razpravljajo razni varšavski židovski listi, vidijo židje, ki prebivajo v nekdanji ruski holmski guberniji, v današnjih poljsko-ukrajinskih sporih nevarnost za židovstvo. Poljaki res delujejo in agitirajo z vso silo v celi holmski pokrajini, kupujejo tamošnja posestva in industrijska podjetja. Ustanavljajo učilnice, pri čemer jih podpirajo okupacijske avstrijsko-ogrske oblasti. (Tako vsaj trdijo ukrajinski časniki.) Na drugi strani pa tudi Ukrajinci ne drže križem rok in skrbé tudi za svoje šolstvo, da bi postavili jez polonizaciji, o kateri pravijo, da je umetna. Nedavno se je vršil v Lublinu shod zastopnikov vseh poljskih političnih strank, na katerem se je sklenilo, delati z vsemi silami in sredstvi proti tujcem, ki prete deželo poplaviti. Na ta shod židje niso bili povabljeni, ter se oni, ki se čutijo odkritosrčno narodnopoljsko, boje, da se jim bo v poljsko-ukrajinskem sporu godilo, kakor med kladi-vidom in nakovalom, da bodo navsezadnje proglašeni za tujce obeh narodnih skupin. Židovski list kaže na to nevarnost in vidi poguben primer na Poznanjskem, kjer je židovski živelj v poslednjih 25 letih baje prišel na konec. S 15 do 10% je padlo židovsko prebivalstvo na 3 do 5%. Podobna tragedija baje preti židovstvu v današnjih dneh v holmski guberniji, če se pravčasno ne predrži in ne nastopi kot organizirana narodno-gospodarska enota. Židovsko prebivalstvo ima tu skoraj 50%, med kmeti pa 14—15% (po ljudskem štetju leta 1897), Poljaki komaj 22—25%, za sedanje vojske se je razmerje sicer izpremenilo, aji v neuspeh Poljakov in Malorusov (Ukrajincev), torej so vsekako poskočili odstotki židovskega prebivalstva. Tako vsaj trdi sam židovski tisk, torej niso izgube in žrtve na življenju tako gorostasne. Iz tega izvajajo židje v holmski pokrajini, da imajo vso pravico igrati tu odločilno vlogo ter nameravajo holmskemu

vprišljanju v bodoče vso pozornost posvetiti.

Vrednost krave. Pogorel je siromašen Slovak. Zgorela mu je koča, žena in krava. S solzami v očeh se je nagnil preko krave, gladi jo po glavi ter tarnal: Kravica ti moja mila, zakaj pa nisi mukala? Oženiti se je lahko, ali tako lepo kravo kupiti, oh to je težko, tako težko.

Surovine v Rusiji.

Z ozirom na nameravani gospodarski bojkot entente proti Nemčiji razpravlja nemško časopisje o bogastvu surovin Rusije, ki bo mogla pokriti vso nemško potrebnost. Tako piše »Vossische Zeitung«:

Dosedanja ruska država je imela pred vojno približno dvakrat toliko vreten kakor Nemčija, katerih potrebnost (vključno Poljsko, baltske pokrajine in Finsko) je do 65—70% pokrivala s svojim lastnim srednjeazijskim in kavkaskim bombažem. Znatna povečevalna dela so bila tako v azijskem kakor tudi kavkaskem pridelovalnem ozemlju v teku in upali so, da bodo v petih letih povisali pridelavek za 50 odstotkov in postali tako od Amerike popolnoma neodvisni. Pridelovalna ploskev se more pa še dalje raztegniti; razen tega bo postala ruska potrebnost po svetovni vojni bistveno manjša, ker se Poljska in baltičke pokrajine in ravno tako Finska kot kupovalci izločijo. Brez ruske varstvene carine se bo za slednje nakup v Ameriki bolj izplačal. Kot nadaljni trgi bi prišle potem vpoštev še Mala Azija, Perzija in — vsekakor v manjšem obsegu — Makedonija.

Druga najvažnejša uvozna surovina za Nemčijo je volna. Tudi le-te proizvaja Rusija danes že prav znatne množine — veliko več, nego potrebuje za svojo lastno fabrikacijo. Obširne stepe Ukrajine, kozarke in tartarske planjave na Uralu ter travnata gričevja na Kavkazu odpirajo razširjenju ovčereje skoraj neomejene možnosti. Ravno to velja o živini, ki jo leto za letom izvažajo polne velike parnike. Če bi se na jugu Rusije ustanovile večje ledniške naprave, potem bi se mogla ondi tudi trgovina s kožami (vštevši sibirski pošiljatelj) še bolj razširiti, nego je že danes.

Tako na Kavkazu kakor tudi v Mali Aziji je sviloreja na visoki stopinji. Mnogo se predela na licu mesta in spravlja na trg po zelo nizkih cenah (celo svilene preproge, katerih cena znaša približno 200 mark kvadratni meter najboljših blago). Nasprotno se pa odlikujejo moskovske svilene tkanine, ki so vsekakor dražje, po svoji izredni dobroti, ki nič ne zaostaja za znamenitim lionskim blagom.

Železne rude in baker krijeta Ural in kavkasko gorovje; nobenega dvoma ni, da se nahajajo večji skladi teh in drugih rud, tudi zlahkih kovin, še na drugih mestih. Seveda zadene izkoriščanje včasih na velike težave, ker manjka prometnih sredstev in poti. A vse to se da premagati.

Izgubljeno in najdeno.

Poziv! Dotični, ki je v petek, dne 10. t. m. pobral ob 14.3. uro popoldne pred Kubelkovo hišo na Poljanski cesti št. 20 briljantni prstan, se pozivlja, da istega takoj odda na c. kr. policijsko ravateljstvo v Ljubljani, ker se ga bode sicer zasledovalo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. K. v K. Ne moremo objaviti; je preveč osebno. — Večina vaščanov. Brez podpisa, torej v koš.

Josipa Fröhlicha

duhovnika na Šmarni gori.

Premislil je bogudano, večkrat previden s sveto popotnico, dne 10. t. m. ob 11. uri dopoldne po dolgotrajnem bolehanju, star 33 let.

Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne na Šmarni gori.

Medija-Izlake, 11. maja 1918.

Noža, Ančka, Miha Fröhlich, Zinka

Glesener, sestre.

Wihel Glesener, svok.

Neizmerno žalujočim, tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežeto vest, da je Bog našo preljubljeno hčerko, oziroma sestro, teto in svakinjo, gosposlično

Justino Trampuš

v četrtek ob pol 12. uri zvečer po kratki, mukopolni bolezni, prežeto s tolažili sv. vere, poklical v deželo večnega pokoja.

Pogreb naše ljubljene pokojnice se vrši v nedeljo, dne 12. maja 1918 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farne pokopališče v Preski pri Medvodah.

Seničica pri Medvodah, dne 10. maja 1918.

Žalujoči rodbini:
Trampuš in Schweiger.

Naš ljubljani tata, tati, stari tata, brat, stric, gospod

Fran Rebek

posestnik, trgovec in gostilničar

je po daljšem, težkem bolehanju, v starosti 74 let v petek, dne 3. majnika 1918 ob 7. uri zvečer mirno v Gospodu zaspal. Truplo predragega smo položili v nedeljo ob 4. uri popoldne k večnemu počitku.

Za premnoške dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli ob težki izgubi našega ljubelega tata, oziroma tasta, starega tata, gospoda

Franca Rebeka

posestnika, trgovca in gostilničarja

se prisrčno zahvaljujemo. Najlepšo zahvalo izrekamo dalje preč. g. vikarju Črničgu za mnogobrojne obiske, vsem cen. gospodom, zlasti tudi g. nadučitelju za red in spremstvo šolske mladine, predsedniku rokodelskega in podpornega društva, vsem drugim društvom, kakor tudi vsem, ki so s svojo udeležbo pokazali, kako drag jim je bil blagi pokojnik. Najprisrčnejša zahvala za ustmena in pismena sožalja. — Bog povrni vsem stotero!

Lokavec pri Ajdovščini, dne 11. majnika 1918.

V neizmerni tugi žalujoče rodbine:
Rebek-Vidmar-Kompara.

Iščem za takojšnji nastop pisarniškega sluga

s čedno pisavo.

Ravnatelj II. državne gimnazije na Poljanski cesti.

Izurjena

blagajničarka

se sprejme pri

SCHNEIDER & VEROVŠEK, LJUBLJANA.

98% žveplo

(žvepleni prah) se odda v večjih množinah. Ponudbe pod »Žveplo št. 1612« na upravo lista.

SPREJME SE dober, izurjen

prerezovalec

za gornje dele, ki ima strokovno šolo. Plača do 150 kron tedensko po sposobnosti in izurjenosti. Nastop službe takoj. Mesto stalno. Ponudbe na trdko VINKO TUŠEK, postolar, ZAGREB. 1608

Vojško oskrbno skladišče v Ljubljani

—: kupuje —:

drevesne vejice in resje . 100 kg po 5 K

praproč 100 kg po 15 K

pirnico 100 kg po 25 K

Komisijonarjem se plačuje po dogovoru.

— MOKO ali kakoršnakoli ŽIVILA —

dam za dve spodnji

kolesni cevi

za moško kolo. — Ponudbe na upravo lista pod št. 1604.

ZA TAKOJ ali pozneje SE IŠČE

stanovanje

za stranko brez otrok z 2 ali 3 sobami v sredini mesta. Kot nagrada se dobi v jeseni nekaj živeža. Ponudbe pod »TRGOVEC 1606« na upravnštvo »SLOVENCA«.

Kuharica

IŠČE SLUŽBE, najraje

k gospodu duhovniku.

— Naslov pove uprava

lista pod št. 1607.

DELAVCI

SE SPREJMEJO v delo proti dobri plači pri

ELEKTRIČNI CESTNI ŽELEZNICI

V LJUBLJANI

pri premenjavi tračnic, ki bo trajalo do pozne jeseni. Priglasitev v remizi. 1590

Nočnega čuvaja

obenem hišnika. IŠČE večje podjetje v glavnem mestu. Biti mora trežen, pošten in zanesljiv. Lahko je tudi invalid in oženjen, toda brez otrok. — Ponudbe z natančnim opisom dosedanje službe na upravo našega lista pod št. 1800.

Kot učenka

želi vstopiti v kako pošteno trgovino, najraje na deželo, dobra, poštena petnajstletna deklica z dežele. Posreduje iz prijaznosti TEREZIJA JEKE, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 25. 1603

ŠIVILJA na dom išče dela. — Naslov pove upravnštvo »SLOVENCA« pod št. 1602.

Proda se 3000 CIPRES

Thuja occidentalis, visokih 1 do poldruhi meter, za grobove in ograje.

ANTON LAP, vrtnar, KAMNIK.

VUČKOVIČEVA ! POZOR! VUČKOVIČEVA

„Kubakaoa“ nadomestilo „MILKA“

„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug

„MILKA“ Kristal vanilin-sladkor

„MILKA“ prašek za peko.

Dišave, poper, paprika, cimet čisti gar, piment, klinčki, janež, kocke za juho in golaž, ruski čaj, mlo za brijenje, toaletno mlo, keksi in vsa druga kolonialna roba dobi se edino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani trdku

Gjorgje Vučković

Prva zagrebška importna in eksportna agenturno komisijonalna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvedoy s skladiščem na debelo

—: ZAGREB, Nikoličeva 9. —:

Zahtevajte cenike! 1596 Dokler je zaloga!

Pri krvavih, kožnih in živčnih boleznih se mora primerno paziti na ureditev odvajanja z rabo naravne »Franz Josef« grenčice.

Fellerjev dobrodejni, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“

za raztopilno izplakničevo grla.

12 steklenic franko 14 K 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 134 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem. 1-a.

Vsakovrstne SLAMNIKE, slamnate torbice (cekarje), predpražnike, slamnate čevlje (solne) priporočam gospodom trgovcem za obila naročila. 688 FRAN CERAR, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Proda se 3000 CIPRES

Thuja orientalis, visokih 1 do poldruhi meter, za grobove in ograje.

ANTON LAP, vrtnar, KAMNIK.

Soja-fizol

najboljše nadomestilo za kavo, se dobi pri SEVER & Komp., preje Peter Lassnik, Ljubljana. 20 gr z navodilom, kako se sadi, stane 80 vin. Pridetek je 40krat. 1540

Večja nova hiša v Gorici

se proda. Vprašanja je poslati na upravo tega lista pod št. 1534 do 15. maja t. l.

Sprejme **vajenec** za vodovodnega inštalaterja. —: Oglasiti se je pri g. JAKOBU BABNIK, 1554 Ljubljana, Poljanska cesta št. 3.

SPREJME SE hišnica

ki ima prosto stanovanje. Pogoji: pobožna, trezna, samska ali vdova. Poizve se od 1. do 2. vsak dan. Naslov pove uprava »SLOVENCA« pod št. 1569.

Išče se HLAPEC

k živini. Plača po dogovoru.

MARIJA JELENIČ, LJUBLJANA, Stara pot 1.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, neugodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnim riziko, otroških dot, rentna in ljudska, neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Prospekti zastoj in poštnine prosto. Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

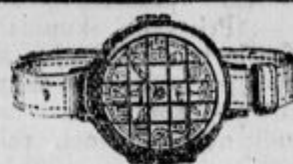
Iščem kmečko gospodinjjo

obenem kuharico, oziroma

ekonomka

s pripravno družino.

Poizve se: Pristava Srebrnice, Novo mesto — in v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 79.

Ura z zapestnico

z varnostnim steklom

ponikljana K 30.—, 40.—, 50.—, 60.—, 80.— z varnostnim steklom K 2.—, radij K 10.— več. Zepne ure K 24.—, 30.—, 40.—, 60.—, 80.—.

Poslija se z Dunaja proti vpslatvi zneska poleg K 150 za poštnino tudi na bojišče.

MAX BÜHNEL

Dunaj, IV. Margarethanstrasse 27/32.

Tovarniški cenik proti vpslatvi K 1.—. Dinamo žepna svetilka K 30.—.

—: GORICA —: F. BATJEL LJUBLJANA

Stolna ul. 2-4 Stari trg št. 28

TRGOVINA IN MEHANIČNA DELAVNICA.

Moška in ženska DVOKOLESA še s staro pnevmatikom, ŠIVALNI in PISALNI STROJI, GRAMOFONI, ELEKTRIČNE ŽEPNE SVETILKE. Najboljše BATERIJE. Posebno nizka cena za preprodajalce.

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk - štampiljev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

ŽAGAR

za navadno (venecijansko) žago proti dobru zaslužku, četudi z družino, se takoj sprejme. Isti dobi tudi živila po primerni ceni. — Pojasnila pri

FRANC SELENCU, vodji tovarne v Trebnjem na Dolenjskem.

Srbečko, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir, zakonito zajamčeno, »Skaboform« rujavu mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 230 veliki K 4.— porcija za rodbino K 11.—. Zaloga za Ljubljano in okolice: Lekarna pri zlatem jellenu, Ljubljana, Marjtin trg. 1520 Parite na varstveno znamko »Skaboform«!

Bukovo oglje

za sukcesivne dobave do konca marca 1919 kup v vsaki množini

Preskrba goriva za Primorsko, društvo z o. j. v Trstu. 131

Kupujte le domač izdelek, to je:

Emona

PRIZNANO NAJBOLJŠI

pralni prašek

Dobiva se v vsaki prodajalni!

Tvrška WANER, krznarstvo

Ljubljana

Naznanjam svojim cenj. odjemalcem, da se letošnje jesen ne bo prevzemala kožuho-vina v popravilo; torej prosim, da se mi izroč popravilo čez poletje.

KOŽUHOVINA SE SPREJEMA ČEZ POLETJE V SHRAMBO. 1545